

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SÖNDAGEN DEN 18 JULI 1915.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖGSKOLAN

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
ELIN WÄGNER.

HOS "SOLROSENS" SKAPARE

Axel Ebbe – en originell
skånsk konstnär-
personlighet.

EN DAG FÖR ETT TIO TAL ÅR sedan, en högsommardag, när vild papaver och cichorium stodo i flor mellan de gulnande rågarna och hvetetegarna, gingo tre unga män, som njöto ferielidens obegränsade lyckomöjligheter, fram mellan de fält liggande kyrkobyarna, utmed hvita, pilskuggade vägar på Skånes söderslätt. Hettan dalade ned i för ögat skönjbara vågor af ett silfverglitrande, genomskinligt fluidum öfver vångarna, och det var godt att åtminstone stundtals ha pilskuggan att gå i. Godt också, att det fanns anledning att göra små afstickare från vägen och pusta ut – än på en ältehögs af böljande, blommigt gräs täckta rygg, än i en gammal, halfraserad borgruin, i hvars dunkel den äldste och lärdaste af vandrartion hade tillfälle att låta sina arkeologiska och historiska kunskapers ljus skina, – och än i någon treflig, trädskuggad bondgård med halmtak och korsvirkesväggar, där det i stället för en begärd vattendryck ofta tvingades på en saft och bigarråer, kaffe och cigarrer; – näja, blodet är tjockare än vattnet, och mina medvandrare tycktes här ha släkt lite öfverallt. Självt ett barn af "Skånes Thüringerwald", där gårdarna ligga glesare utmed milsvida skogsåsar och hunden oftast sliter i sin kedja utanför ett tomt hus, medan gårdens folk, inklusive "morän" och "den minsta", syssla nere på rofåkern i nyodlingen, tyckte jag mig kommen till ett sannskyldigt Schlaraffenland, och mina betänkligheter inför perspektiven af ändlösa grågröna befallt förbleknade, när vi omväxlande hunno af den honungsfullaste klöfver doftande betesvallar och af den klaraste blomstermosaik prunkande kornåkrar och ärtland.

Först när popplarnas eftermiddagsskuggor börjat bilda räta vinklar mot stammarna hunno vi vårt egentliga mål: bildhuggaren Axel Ebbes hem i Hököpinge.

En bygd af uteslutande storbönder, tagande sin näring ur Skånes bästa jord, där den närbelägna sockerfabriken direkt omsätter åkrarnas saft och sommardagarnas svett i skinande gull, är Ebbes hembygdsnejd. Hans eget barndomshem, som numera skötes af brodern, är en af de förnämligaste gårdarna i byn, där det gamla gårdskomplexet supplerats af en tidsenlig manbyggnadsvilla, å hvars vinlöfsklädda veranda vi upplefde ett

Skulptören Axel Ebbe i sin ateljé i Villa Clythia i Hököpinge. 1. Urmakaren. 2. Skogs-nufvorna. 3. Modell till Carl X:s staty. 4. Mannen, som bryter sig ut ur klippan. 5. Martyrium humanum. 6. Solrosen. 7. Grupp under arbete. R. Küller foto.

nytt prof på den skånska gästfriheten. Och där, i ett par af de svala, ljusa "paradrummen", stodo konstnärens förnämsta kända grupper i och öfver lebensgrösse, med ljuset från slätten därutanför dämpadt spelande in öfver sin hvilhet, föremål för god omvårdnad framförallt af konstnärens moder, som var en förstående och taktfull föreviserska af sonens verk.

Ebbe hade då redan i flera år vistats utomlands, i södern, och för oss yngre kulturtelningar var han redan något af den myt, hvars genius öfverskyggade den yngsta skånska konstens egenartade växt, och hvari de öfriga osedda figurerna voro den i själfdomd exil stadde Ola Hansson, den i Göteborg acklimatiserade A. U. Bååth och de nyligen aflidna poeterna Emil Kléen och Axel Walengren.

Hvad Ebbe beträffar har ju sent omsider "ordet" åter blifvit "kött", och den som förlorad för hemlandet ansedde sonen vandrar nu åter sedan åtskilliga år sin ungdoms stigar. Intill barndomsgården har han låtit upp timra en liten näpen ateljé, "villa Clythia". Där hade han i somras arrangerat sin "egen baltiska utställning" som ett själfständigt annex till den stora expositionen i det närbelägna Malmö, och äfven en del uppsvenskar fingo då i och med inbjudningen till denna göra en ovanlig och angenäm upplevelse af skånsk slätt i sommarfägring och af en originell och kärnfull konstnärspersonlighet. Som konstnär är väl Ebbe sedan åtskilliga år känd i minsta krok genom "Solrosen", den unga kvinnan, som häfver sin slanka kropp upp mot ljusets och livets källa med öppen famn. Redan flera år innan den i större format restes i bronzen i Malmö kungspark, fäflade den i en mängd olika afstöpningar i popularitet med Hasselbergs "Snöklockan", och äfven i det öfriga Europa — ja till och med ända ned i Japan — lär Solrosen vara synnerligen omtyckt, ehuru ibland "modifierad" på ett sätt, som nog gör faderskapet mindre frestande att erkänna. Ebbes

Mannen, som bryter sig ut ur klippan.

mera kända monumentalverk för öfrigt äro "Martyrium humanum", "Venus Consolatrix" och "Atlas' dotter", hvilka väckte stor uppmärksamhet på Stockholmsutställningen i slutet af 1890-talet. Mellan dessa ting och de alster af den senaste skaparperioden, som i fjor sommar först visades, såsom "Skogsnuftor", "Lättare än luften", "Urmakaren", m. fl. här afbildade, framstår en rad af arbeten och experiment vittnande om en ursprunglig och starkt personlig ingifvelse. I säregen kontrast till de linjefina och gracila skapelser af unga kvinnor, Ebbe framställer, stå hans grupper med humoristiska och groteska motiv. Därmed kommer jag osökt in på en annan sida af hans personlighet; — Ebbe är nämligen icke ensidigt bunden till ett konstnärligt uttryckssätt, utan griper gärna efter att ha lagt från sig mejseln till den äminstone skenbart lättare pennan. I en mängd dikter på sin hemtrakts i utdöende stadda säregna bygdemål, samlade och illustrerade af författaren själf under titeln "Rijm å rodevelske", får han måhända mest naturligt och mångsidigt uttryck för sin frodiga fantasi och bildningsdrift. Då han redan publicerat något brottsstycke härur, tror jag inte heller att det är alltför indiskret att röja, att han äfven hållit på med ett annat stort anlagdt veck i flera år, hvari han gifvit form åt en del af de växlande och starka intryck, hvilka de många vandringsåren i utlandet fyllt honom med, och visst alldeles speciellt åt något, som ju också särskildt måste vara ägnadt att intressera en filosofiskt anlagd konstnär: modellernas psykologi.

Om hela vidden och betydelsen af en konstnärsgärning, som just nu befinner sig på sin middagshöjd, har det inte här kunnat vara tanke på att utförmmande yttra sig. Detta skulle endast vara några rader till ett par bilder från en skånsk konstnärers verkstad med en kontur af det landskap, som omger den.

OTTO LUNDH.

En kärleksdikt.

AF ARTUR MÖLLER.

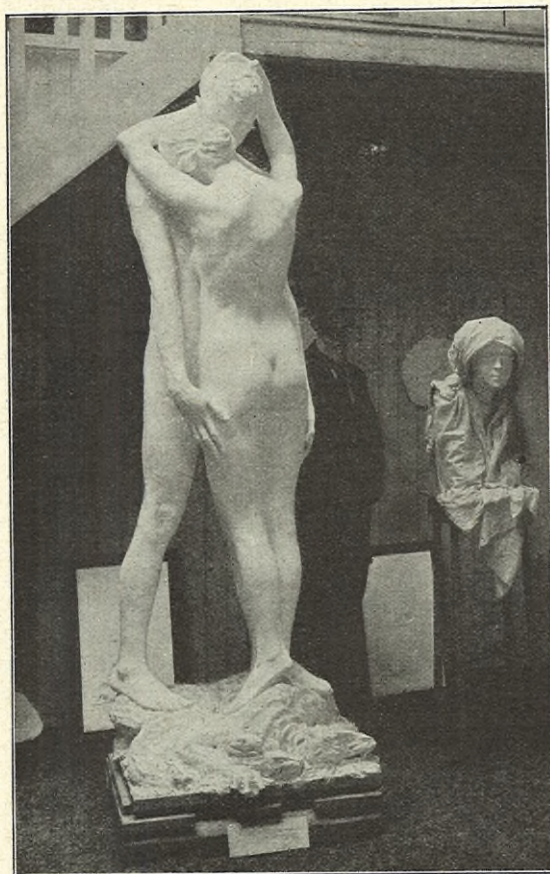
DEN DU I SANNING ÄLSKAT, KAN
ej dö.

Hon har ett rum, dit ingen växling hann.
Om dagen står det stängdt och stumt,
och dörrens inskrift är: adieu!
Släckt är den eld på härden brann.

Men drömmen träder till ditt läger,
hon tagit nyckeln i förvar,
och låser ljudlöst upp —
o under! på ditt örngottsvar
hon är dig när, det dyraste du äger.

Låt vintrar snöa all sin glömskas snö,
låt höstar sprida sina blad för vinden!
Låt andra stämmor hviska: njut och
glöm!

Gå med en annan ned mot ålderns stup!
Den du i sanning älskat kan ej dö.
Hon lefver ännu i din dröm,
och i ditt väsens djup.

Comedia humana.

Irrbloss.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 9.—
Halft år	3.50	Halft år	4.50
Kvartal	1.75	Kvartal	2.25
Månad	0.75	Månad	0.90

Iduns byrå o. Expedition, Stockholm, Mästarsamuelsgatan 45.
Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803. Expeditionen: Riks 1646. Allm. 6147.
Kl. 10-4. Kl. 9-6.
Red. Högman: Riks 8660. Allm. 402. Annonskontoret: Riks 1646. Allm. 6147.
Kl. 11-1. Kl. 9-6.
Verkst. direktören kl. 11-1. Riks 8659. Allm. 4304.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:		Utländska annonser:	
25 öre efter text.	30 öre å textside.	30 öre efter text.	35 öre å textside.
20% förhöjning för särsk. begärd plats.		20% förh. för särsk. begärd plats.	

Bland ryska krigs-

RIKSMARSKALKEN GREFVE DOUGLAS, som under våren besökt ett tyskt fångläger och där gjort en del iakttagelser angående den behandling, som de tyska militärmyndigheterna ägna sina fångar och som helt avviker från den hårdhet

Grefve Douglas bland de ryska fångarne. I fonden vaktörnet.

fångar i Tyskland.

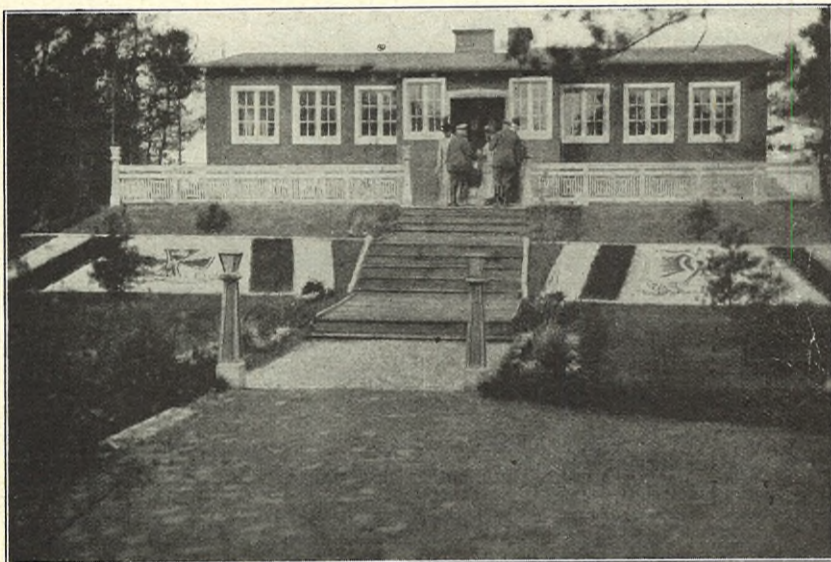
de, i egenskap af fångvårdare beskylldas för, har haft älskvärdheten att för Iduns läsekrets' räkning nedskrifva sina erfarenheter och låta dem åtföljas af ett antal belysande bilder, hvilket allt vi här publicera. Grefve Douglas skrifver:

Till Redaktionen af Idun!
Med anledning af de tid efter annan i den in- och utländska pressen förekommande uppgifterna angående de i tysk fångenskap varandes svåra belägenhet, anhåller under-teknad få göra ett litet inlägg i eder ärade

ost om Berlin. Det är uppfördt efter ritning af en tysk stadsarkitekt och detta system lär numera tillämpas på alla, till följd af det stora fångantalet, nödvändiga nya läger. Medföljande fotografier samt en kort beskrifning torde vara af intresse.

hvar barack finnes eldstad och kring denna bänkar. Britsarne äro af trä i två våningar. Hvarje brits försedd med en halmmadrass och en hylla, afsedd för fångens små tillhörigheter, bland hvilka märkas tenntallrik, bägare, sked, gaffel och handduk. Tvättnin-

De ryska underofficerarnes bostad med trädgårdsanläggning, uppförd af ryska fångar.

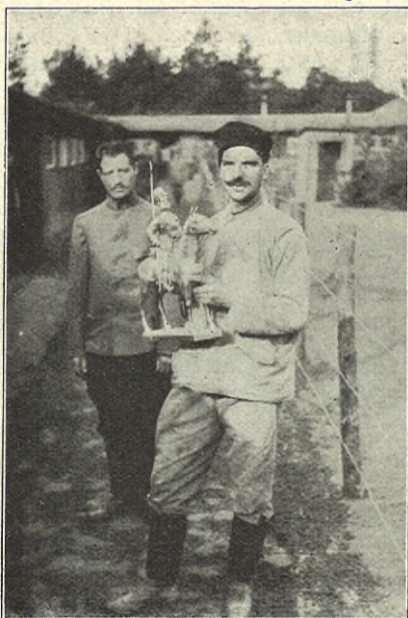

Kommandanten general von Winterfeldts blockhus, byggdt af fångarne.

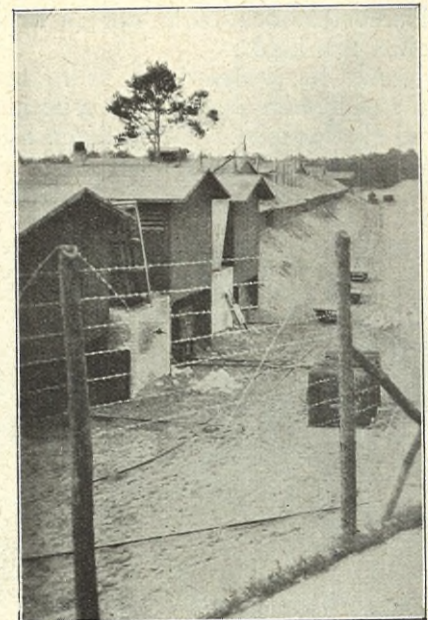
tidning, grundadt på ett personligt besök i ett tyskt fångläger under sistförflutna majmånad. Nämda fångläger är beläget vid Colbus i Spreewald, några timmars järnvägsresa syd-

Då i ett närbeläget fångläger en svårartad fläcktyfus-epidemi utbrutit, skred man genast till anläggandet af ett nytt läger för 10,000 ryska fångar. Dit öfverfördes de friska genast, de tillfrisknande senare. Af 3,000 insjuknade afledo endast 300, en procent vittnande om den goda vård, som kommit dem till del. Det nya läget är anlagdt i halfcirkelform. I halfcirkelns centrum äro en bevakningskasern för 500 landstormsmän samt ett vaktörn försedt med maskingevär uppförda. Därifrån utstråla 10, af höga stålträdsstaket inhägnade gator, utgörande 10 bevakningsdistrikt, hvilka i händelse af utbrytande epidemier eller oordningar med lätthet kunde afstängas. I halfcirkelns periferi löper en djup graf samt en sandvall, äfven den omgifven af stålträdsstaket. Utanför denna ligger i slutet af hvar och en af de 10 distrikten en bevakningskasern för 50 man. Vaktposter gå ständigt på vällen. Hela läget är beläget på en stor sandslätt, där tall och gran-skogar undanröjts med kvarlämnande af en del prydnadsträd. Inom förutnämnda distrikt äro uppförda baracker rymmande 50, 100 och 150 fångar. Barackerna äro till hälften nedgräfvda i sanden, hvarvid en om sommaren sval, om vintern torr bostad åstadkommits. I

gen försiggår vid brunnar utanför. Dessutom finnes ett stort badhus, där badningen sker med militärisk punktlighet, samt en anstalt för utrotande af ohyrar, äfven den anord-

En konsförfaren fånge.

De sanitära anläggningarna.

Låt kemiskt tvätt
fa Edra klädning
ar & kappor hos
os och Ni blir
belåten.

Örgryte Kemiska
Tvätt- och färgeri Aktiebolag Göteborg

KLIPPAN.
Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kopie-
och Tryckpapper
samt kartong.
Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

Fångarna sysselsatta med planteringsarbete.

nad på ett synnerligen effektivt sätt. Äfven tillfälle till solbad höll på att anordnas. På diameterns vänstra sida finnas i särskilda baracker snickare-, smides-, skraddare-, skomakare- och husslöjdsverkstäder samt på den högra, elektricitetsverk, den omfångsrika köksafdelningen samt ofvannämnda badhus och desinficeringsanstalt. Utanför det hela har kommandanten och befälet små prydliga blockhus omgifna af trädgårdar. Dessutom finnes ett sjukhus uppfördt samt en rysk kyrka, där 4 i fångenskap varande poper hvarje söndag hålla gudstjänst.

I stort sedt hafva fångarna uppfört detta läger, hvarvid en viss daglöning kommit dem till del. Numera kunna endast cirka 1,000 man användas i dagligt arbete, dels till handräkning af hvarjehanda slag, dels i verkstäderna, dels i planerings- och trädgårdsanläggningsarbeten. Så t. ex. höllo de just under mitt besök på med gräfvandet af en sjö för beredande af simbad. I sandvallen nedgräfdes tunnor med matjord för planterande af köksväxter såsom t. ex. pumpor, en bland ryssarne omtlyckt föda.

Köket är inrymdt i stora, ljusa lokaler. Där tjänstgöra en stor del af de 87 fransmän, som finnas i lägret. En blick på matsedeln öfvertygade oss om att fångarna icke ledo någon nöd. Kaffe och bröd till frukosten, till middag och kväll en tjock grönsakssoppa med bröd samt dessutom 4 gånger i veckan kött. För att skaffa mera ombyte utbytes soppan ibland om kvällarna mot cacao. Hvar och ett af de stora kökskärlen rymmer 400 liter. Maten hämtas i stora träsåar till de olika barackerna och utdelas där i bestämda portioner.

Att soldaterna (lägret är uteslutande afsedt för menige och underbefäl) befunno sig i alla afseenden väl kunde konstateras af deras utseende och hållning. De voro genomgående väl klädda, uniformerna lagas i skraddareverkstaden och där så behöfves anskaffas nya kläder.

Fångarna få skriva hem, ehuru breffen måste framlämnas öppna. 70 procent voro dock ej skrifkunniga. De få äfven mottaga bref, penningar och gåfvor hemifrån.

DOUGLAS.

Fångar hämta maten.

DETORPET LAG MELLAN DE kala, grå bergen, där ingen skog växt sedan många mans-åldrar tillbaka, och där det inte fanns mer än två videgranar framför stugudörren för att gifva svalka, då sommaren var het och solen stod lodrät pressande mot jorden.

Nedanför åsarna låg Gullmaren.

Man såg den som en bred strimma genom den djupa dalen, som skilde bergen åt. Och när sol gick ned öfver hafvet, skimrade den som en gyllene väg, pekande åt väster. —

De första åren som Brita och Olle voro gifva, var det som motgång på motgång hopat sig öfver Ödetorpets magra åkerland och torra sandgården. Hafren slog fel, kornet ville inte växa, och när rågen sköt upp, var den så tunn och vissen som det torkade darrgräset öfver backarna.

Men Brita och Olle höllo ändå ihop, och var det någon gång som det tycktes blifva alltför motigt hvad de tagit sig för, då tog Olle med sig Brita ner i skråningen just då sol gick ner och pekade bortöfver Gullmaren. Där flöt ju den gyllene vägen åt väster.

Och Brita nickade tankfullt och förstod. Men det blef aldrig någonting med deras Amerikaresa, och man talade helst dämpat och tyst om densamma. Ty den fanns för att gripa till såsom man griper efter en räddningsplanka, då man hotas af att gå under i en stark och trotsig ström.

Då blef Anders född. — Det var både många och märkvärdiga tecken, som bebådade gossens inträde i världen. Brita hade hört musik, då han föddes. Den sänkte sig ner öfver henne som en varm sky och fyllde rummet med en sådan högtiglighet, att hon måste gråta. Men det förstod inte Olle. Han bara påstod att mor varit klen och nervös och att hon haft hörselvillor. Men Brita höll på sitt så säkert och fast, och hon trodde det alla dessa järtecken skulle betyda, att Anders var född till någonting stort.

— Får väl se, sa' far, — kommer han att få rågen till att trifvas på sandgrunden, kornet att gro på stengärdet, och kan han skaffa välstånd öfver Ödebygdens fattigaste torp, då skall jag tro på den märkliga bebådelsen.

När nu Anders började bli stor och duktig, så han kunde göra verks gagn, började det redan taga af med mor och far.

Mor blef så trött om kvällarna, och far var nästan utsliten, innan han fyllt sina femtio.

Den enda tröst, som de hade — näst Anders — var att få hvila ut i skuggan af videgranarna, som far själf planterat, och hvilka blifvit så stora, att de räckte öfver takåsen.

Eller hvila ut i syrenhäcken, som mor planterat och som var det vackraste på hela torpet.

Hvad hon hade slitit de varma sommar-dagarna för att bära matjord uppöfver backen! Hon hade nästan måst släppa lifvet till för de stackars plantornas räkning. Men hon ville göra vackert för att trefnaden skulle binda sonen vid torpet med lika starka band som fattigdomen och de grå bergen bundit hans fäder.

Och Anders började sitt lufs verk med att

Vallen med en af de yttre bevakningskasernerna.

spränga bort alla de stenar, som inte far orkat med. Då log far och sa' till Brita:

— Jag börjar nu tro på dig, mor. Det var kanske sannt i alla fall med den märkvärdiga bebådelsen, då pojken kom till världen!

Men då Anders gjort åkern ren och började odla, tyckte han att det inte blef fart nog i växten. Och han blef trött på Ödetorpet innan han fyllt sitt myndighetsår.

Och en kväll, då solen gick ner i brinnande skyar, hade äfven han sett hur Gullmaren skimrade som en brygga västerut... Den kvällen grät mor sig trött.

— — — Anders var resfärdig.

På en gammal kärra, förspänd med en gammal, grå dragkamp, stod hans Amerikakista, hemsnickrad med väldiga beslag och ett stort, rött hjärta måladt på locket.

Starke Thor från Kvarnviken körde.

Efter lasset gingo far och son, tysta och ordfattiga.

Det bar neröfver skråningen den varma junidagen. Solen glittrade på fjorden som klaraste guld och de kala bergen lyste af kråksilfver. Far såg på son och son såg på far. Det var som om far skulle velat säga någonting, som han ej orkade ut med.

— Du reser väl inte för min skull, Anders? — kom det slulligen undertryckt — jag vet ju att jag blifvit litet sträf och knarig sedan jag blef gammal.

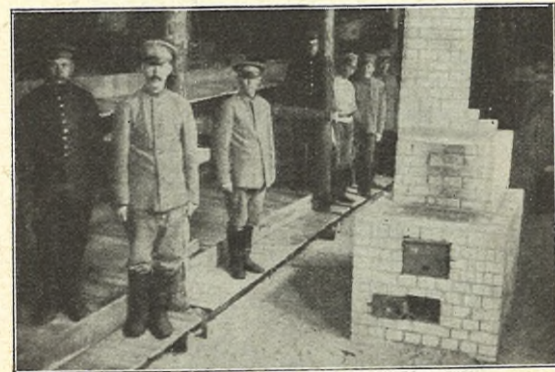
— Åh far, så skall du inte säga, jag reser för att göra dig lycklig, dig och mor. Då log far.

— Här är stenröset, som du byggde, sa' far, den gången då du började bli skolvuxen. Sonen teg, men det var så varmt inom honom. Det var så mycket som äfven han skulle ha sagt, men inte kunde komma ut med.

— Här står syrenhäcken, sa' far, du får ta med dig så mycket du kan. De börja snart afblomma nu.

Det var det som far skulle följa honom, och nu gick han och bröt två stora syrenklasar och räckte sonen.

— Du skrifer väl hem, sa' far, det börjar bli långsamt nu för mor...

Det inre af en fångbarack.

Doktor Tage Sjögrens Röntgeninstitut

STUREGATAN 8 - STOCKHOLM

för undersökning af bensystemets skador och sjukdomar, lung-, hjärt- och mag-sjukdomar m. m. samt för behandling af vissa tumörer, struma, körtelsvulster, kroniska hudsjukdomar, såsom eczem, hudkräfta, hår- och skäggsvamp m. m.

CEREBOS SALT

är omsorgsfullt packat för att vid framkomsten vara i fullgodt stånd.

— Javisst, far lille, du får ha tack för allt hvad du gjort för mig alltifrån jag var liten, kom det slulligen, och med dessa ord var det som om en is lossnat i bröstet. Ögonen blefvo våta och sonen vände sig bort.

Far räckte handen, men sonen ville inte trycka den. Uppe i backen stod mor och såg hur kärran med Amerika-kistan försvann i vägkröken. Hon tog hufvudduken af och viftade...

Anders skrek efter skjutsbonden:

— Stanna, Starke-Thor, stanna!

Far sänkte handen igen. Sonen såg på honom. Håret var hvitt vid tinningarna; hur vissen och grå hade han inte blifvit på några år.

— Hvarför vill du inte säga farväl? frågte far oroligt.

— Nej, far, jag... jag kan inte...

Från syrenbersån steg doften rik och varm ur mors mull. Det var som den skulle vilja gifva hela sin brusande vällukt för alla återstående år.

Men öfver solen gick ett moln, och Gullmaren blef svart som en mörk och oviss ödesväg.

Nedanstående skildring utgör det trettonde porträttet i den serie personkaraktäristiker, som ansluter sig till vår stora pristäfling "Iduns fria val", angående hvars bestämmelser vi hänvisa till täflingsprospektet i n:r 1.

13. Ämbetsmannen.

HAN VET HVAD HAN HAR ATT göra, hvad han äger, hvad han är, och bättre än någon annan är han i stånd att räkna ut hur det kommer att gå. Om bara allt går sin gilla gång, och det gör det. Utom ibland i Sigfrid Siwertz' noveller, där ämbetsmän vändas upp och ned, ut och in, och få visa att äfven ämbetsmannen kan vara en människa. Älminstone när han råkar i händerna på en författare med fantasi. På oss andra dödliga verkar han närmast som ett astronomiskt fenomen, påminnande om den snälla månen, som aldrig jäfvar almanackan och alltid vänder samma sida fram till beskådande. Dock vårdar sig en ämbetsman gementligen om en värdigare min än gubben i månen. Han ser icke heller världen från samma upphöjda fågelperspektiv som denne gamla filur...

Den trygghet, som binder henne som lefver vid ämbetsmannens sida har fyllt många härför lämpade kvinnors bröst med ett tacksamhetens suckande: gudskelof! Men samma trygghet har också fått mången annan bättre ämbetsmannahälfvt att gäspa. Ty lyckan ligger inte alltid i den uppnådda jämvikten utan i den man åtrår. Så bör en ämbetsman icke känna, och känner därför heller icke så. Hans hustru är däremot icke alltid lika noga med reglerna som han.

Med något af den matematiska noggrannhet, hvarmed en lifforsäkringsstatistiker upplyser oss om, när vi enligt tabellerna böra sluta våra trötta ögon, är ämbetsmannen i stånd att förutsäga årtalen för sina stignin-

gar i graderna, såvida han inte hämtas fram ur karriären till ännu högre värf. Han kan vid början af sin bana sätta sig ned och räkna ut, när det kommer att ske en sammanstötning mellan Nordstjärnan och hans frackslag, såsom gällde det ankomsten af en fjärran komet. Och på sin evighetskalender kan han sätta rödt märke för det år, då han måste lägga om sina vanor och som pensionerad söka få fiden att gå utan att ha någon verksamhet, som fyller den.

Någon gång vid denna tidpunkt plägar ämbetsmannen sätta upp ett schema öfver milpålarna i sin karriär och bege sig till en fotograf, iförd de inhöstade dekorationerna. Han vet, att det kommer att behövas både kabinettskort och data för den aldrig uteblifvande jubileumsintervjuen. Han firas och får en närgången påminnelse om, hur det kommer att ta sig ut när — hvem vet om hur länge? — samma korporationer och enskilda, som nu telegrafera, uppvakta och hylla honom på mångfaldiga sätt, skicka kransar med band och tacksamma inskrifter, då gamla artikeln föres ut på data, och förses med ett hedrande eftermäle, då porträttklichéen afdammas och jubileumshögtden upprepas i krusflor, med Integer vitæ och Sof i ro...

Det ligger en öfvermänsklig, en hart när fysisk lagbundenhet öfver ämbetsmannens lif, utifrån sedt. Ingenstädes uppenbarar sig orsakslagen — den sociala Nemesis — så oblidkeligt hård och härskande som i detta lif, hvilket också därför benämnes en bana, liksom jordens vandring kring solen eller kulans väg mot sitt mål. Hans lifskurva är förutbestämd med säkerheten hos dagstemperaturen, enligt Strömberg. Den är såsom ett nöjesprogram utan de obligata orden: Direktionen förbehåller sig rätt till event. ändringar. Här är det klenkt med nöjet, och hvarje ändring, hvarje rubbning i banan, hvarje försening har sin grund, som endast djupgående sakkunskap mäktar utröna. En omkullslagen majolikavas kan stäcka en bana. Man hör de märkvärdigaste saker... Man ser också, hur män, "som inte är något märkvärdigt alls", skrida framåt, uppåt, lugnt och säkert — de begå aldrig ett fel eller en blunder och oroa aldrig genom en öfverlägsenhet, som kanske skulle verka besvärande.

Granska mannen, som med sin portfölj under armen vandrar genom Kungsträdgården hvarje dag i samma stund som Jakobs ur slår kvarten öfver tre. Detta ur är hans hemliga, kanske omedvetna ideal, icke blott detta ur men alla, med undantag af dom där muntra gökklockorna, som aldrig gal rätt och gala opassande. Han går rätt och han gal inte opassande. Han visar hvad klockan är slagen i dag som i går och alla dagar — i år som i fjol och alla år.

Men därmed är icke sagdt att han kan besvara frågan: Hvad lider tiden? Dess strömmar och skiftningar lämna i regel ämbetsmannen oberörd. Hans tid går i hvirvel, ständigt rundt, och de bilder, som spela på framtidens molnvägg, lämna honom oberörd, för så vidt de icke angå hans egen person. Han åldras icke snabbt som blomorna i rabatten kring statyn. Han åldras, kan man säga, geologiskt långsamt, med likformigheten hos den hvarfviga leran, som professor de Geer brukar påminna oss om vid jordforskarekongresserna.

Jag förutser ett regn af röster på denna fullkomliga varelse. Visserligen föreför ämbetsmannen snarare fullkomligheten hos ett mekaniskt fenomen än något af lifvets rikedom och möjlighetsvärde. Men det kan ha sitt behag att lefva i hägn hos en man, som

lägger sina handlingar och ord på rättfärdighetens vågskål och som jämt står på vakt mot det oförutsedda, hvarför han också vid hvarje steg söker förutse allt möjligt och ändå lite till. Det finns otaliga kvinnor utan ofälighet, hvilka redan vid portarna till lifvets vädjobana ta i beräkning pensionen, som utfaller sen loppet är slut.

MOGENS LANG.

Skeppar Olsson.

Skiss af GUNNAR BERNDTSSON.

GAMLE SKEPPAR OLSSON HADE seglat i många år, och det fanns knappast en mera betydande hamn, som han icke besökt.

Under sina första sjömansår hade han seglat med en bark, som gick på England med trä och hem igen med kol, men då fadern dog fick han pengar, som gubben i listtiden inte velat ut med, och för dessa lyckades han, efter många mödosamma dagar, ta styrmansexamen.

Så småningom blef han kapten, fick eget fartyg och företog långturer. Lyckan var honom alltid bevågen och gubben tjänste så pass mycket, att han kunde lägga af en slant då och då.

Nu hade han, gammal och giktbruten, lämnat sjön och slagit sig ner på landbacken, i egen stuga.

För kvinnfolk hade han alltid haft en panisk förskräckelse. Inte så, att han hade något emot att träffa flickor, när han, efter en svår resa, kom i hamn. Nej, visst inte. Tvärtom var han i det afseendet en riktig eröfrare, men gifva sig ville han inte. Det tyckte han var att sälja sin frihet och den var han rädd om.

Nu, sedan han på allvar slagit sjön ur hägen, tyckte han, att det i alla fall blef lite tomt i stugan. Det hjälpte inte, att han inrättat sin bostad, som ett fartyg, med kommandobrygga och kajuta och hade alla upptänkliga instrument. Tomt och ensamt var det ändå och skeppar Olson funderade allvarligt på att fälla ankar i den äktenkapliga hamnen. Det gällde bara att finna någon, som han kunde tycka om och trifvas ihop med.

Balkongen hade han inrättat till kommandobrygga, med raft och kompass och allt annat, som behöfdes för att hålla skutan i rätt kurs. Där uppe satt han ofta och tänkte på det äktenkapliga problem, som förbryllade honom. I minnet gick han igenom listan öfver alla de olika flickor han träffat, under sina många resor.

Bland dessa mindes han särskildt en vacker, förs, som han träffat i Neapel, och en mörkhyad skönhets från Söderhafsoarna. Men italienskan hade varit otrogen och negressen kunde han inte gifva sig med, för då skulle de vidskepliga fiskarena tro, att han hämtat sin brud från underjorden, och fly bort från ön. Nej, det var nog bäst att söka någon där hemma.

Han visste, att det brukade komma badgäster hvarje sommar och hoppades, att han bland dessa skulle lyckas finna någon, som var värdig att kallas "fru kapten". Sin titel höll han nämligen strängt på, och gud nåde den, som vågade kalla honom Olsson, eller Svante rätt och slätt, som seden var bland fiskarena. —

Skeppar Olsson satt i kajutan och rökte sin gamla pipa, då han plötsligt kom att tänka på, att det var nog bäst "ta höjden" nu, när solen stod midt på himlen. Han stultade upp för trapporna, som ledde till kommandobryggan och började sikta in sextanten. Allt emellanåt kastade han en blick på sjökortet för att se hur långt han hade kommit.

Det var de gamla vanorna, som sitta i, och den dag skeppar Olsson inte hade förvissat sig om skutans läge, var han sig inte lik.

Det knakade i trapporna och en basröst ropade:

— Å' du där, kapten?

— Ja, visst tusan. Ändra kursen två streck.

— Jag ska' så fanken heller, för då kommer jag i lä om skutan och du får dragga efter mig bland dina krusbärsbuskar.

— Lyder du inte order, din tjockhudade sjö-katt, röt skeppar Olsson, fullt inne i sin befattning som skutans kapten och medveten om ögonblickets farligheter.

— Skämta inte, Svante. Lägg ifrån dig sextanten, så går vi ner i kajutan och tar oss en grogg. Skutan klarar sig nog, vi ä' inne i dödt vatten; den nykomne tog Olsson under armen och bogserade honom ned för trappan.

Han hade seglat ihop med Olsson i många år och de voro goda vänner, som ibland brukade roa sig med att leka sjögastar, för att inte komma ur de gamla vanorna.

— Hva' vill du för något? sade Olsson och tog fram glas.

— Jo du, jag har en fin idé, som kan gagna oss på många sätt. För det första tjänar vi pengar och för det andra så kan du kanske knipa dig en vacker jänta, om du sköter dig bra.

Olsson spärrade upp ögonen som ett forskgap.

— Hva' säger du, Olle, menar du allvar?

— Ja visst, slå i en grogg åt mig och ge mig lite tobak, så ska jag berätta historien för dig.

Olsson skyndade sig att efterkomma Olles önsknings och satte sig sedan till rätta, för att med lugn kunna åhöra dennes utmärkta idé.

Olle gjorde sig god tid, tydligen för att ytterligare öka Olssons nyfikenhet. Då denne var nära en explosion, började Olle, efter att ha fört sitt glas.

— Jo, hör nu noga på hvad jag säger. De' lider mot sommaren och snart kommer badgästerna hit. Då ska' du och jag umgås med dem dagligen.

— Tacka för de', vi ä' ju kaptenar.

— Ja, just de', men ser du, vi ska också visa oss som sådana.

— Naturligtvis, afbröt Olsson, de' syns väl på mig, att jag är kapten utan att jag behöfver ytterligare påpeka det!

— Ja för all del, replikerade Olle, du bär åtminstone lantärnan synlig, man skulle nästan kunna ta dig för en fullriggare. Olle gjorde en gest åt sin egen näsa, som just inte var så värst olik en lantärna.

— Åh vet huf! röt skeppar Olsson.

— Se så, bli inte arg, jag menade inte något illa. Jo, ser du, vi skaffar oss en stor präktig kosterbåt och seglar badgäster i sommar. Då får vi vara tillsammans med dem dagligen. Vi tjänar pengar och du kniper dig en förs, om lyckan ä' god. — Hva' säger du om mitt förslag?

Olsson strök sig om skägget och såg funder-sam ut. En koster sa' du, men en sän' ä' dyr. Hur ska vi få den?

— Jo, vi hyr en förstås.

— Ja, de' har du rätt i. Jaha, du ä' inte så dum som du ser ut. — Låt gå för en koster då!

— Då går vi ner till Lars i Flökärr. Han har en som inte ä' så oäfvén. Den får vi för billigt pris, för gubben ä' gammal och kan inte segla längre.

— Topp, vi går med detsamma!

Sjöbjörnarna gingo till Flökärr.

— — —

Det vimlade af främlingar på det lilla fiskläget. Hvarenda stuga var uthyrd och själfvaste skeppar Olsson hade i ett svagt ögonblick för-

mått att hyra ut, hvad han kallade "lastrummet". Lägenheten bestod af två rum och var hyrd af en änkefru med två fullvuxna döttrar. Hade änkan varit ensam, hade hon nog fått bo akter om skutan, men för döttrarnas skull fick hon nu residera i "lastrummet", som visst inte var så oäfvét.

Det var inte utan att skeppar Olsson hade sina bialsikter med sin roll af hyresvärd. Han funderade nämligen på, att vid lägligt tillfälle föreslå en af fröknarna Lilja att byta namn.

Tanken på detta gjorde honom ofta lite nervös, isynnerhet när han var ute på segling med sin nya koster, och Ester, den yngsta af fröknarna Lilja, var ombord. Men Olle hjälpte honom alltid och klarade rodret, när Olsson, glömsk af allt utom henne, saft och gjorde ansatser till kovändningar.

En solig eftermiddag hade Olsson föresatt sig att fria och hade därför tvingat Olle att mot sin vilja ta landpermission. Sedan gick han och föreslog Ester att följa med på en segeltur. Hon var ensam och tyckte, att hon godt kunde acceptera Olssons förslag. Mamman och systemen voro med i en kommitté för välgörande ändamål och voro på sammanträde den eftermiddagen.

Seglatsen gick bra och vid Måsön föreslog Olsson, att de skulle landa. Ester tyckte, att hon inte hade något att frukta af den gamle hyggelige skeppar Olsson, så hon gjorde inga invändningar utan hoppade lugnt i land.

Olsson gjorde fast båten och närmade sig sedan Ester, som stod och petade i sanden med sin spåserkäpp. Han hostade ett par gånger, strök sig om skägget och började.

— Jag undrar just om fröken — hm —

De' blir bestämt godt väder i morgon.

— De' förstår nog Olsson bättre än jag, hon skraftade.

— Jag gör kanske de, hå, hå, ja, ja.

— Jag tror att Olsson suckar.

— Ja, ja gör de'.

— Å' de' någon sorg, som trycker Olsson?

— De' ä' så, ja.

— Tala om de' för mig. Kanske jag kan hjälpa.

— Ja, fröken ä' nog den enda, som kan göra något för mig. Ser fröken, att jag känner mig så ensam.

— Olsson borde gifta sig.

— Just de' ja, fröken, så precis har jag tänkt. Olsson började bli modig.

— Ja, men hvarför gifter då inte Olsson sig. Här finns ju så många flickor på ön, så nog skulle det gå för sig. Har Olsson aldrig tänkt på Kristin, hon som hämtar mjölken vid ångbåten.

Olsson höll på att bryta ut i en svordom, som nog hade räckt ända hem, men han behärskade sig.

— Nej tack, fröken, hon ä' eldfarlig och gisten, så hon duger inte åt mig.

— Ja, men Olsson ä' väl inte så ung häller, sextio år, gissar jag.

— Å dra nu, hm, hm, ändrade Olsson, nej fröken, jag ä' inte mer än femtiofem, nyss fyllda.

— Nå, det kan komma på ett ut, tycker jag.

— Åh nej, fröken, fem år betyder mycke, men de' ä' inte de' jag ville ha sagt, utan de', att jag måste ha nå'n, som jag kan tycka om.

— Ja, då kan jag inte hjälpa Olsson.

— De' kan fröken visst de', men fröken tycker kanske, att jag ä' för gammal.

— Olsson menar väl inte allvar, hon försökte hejda skraftet, men det gick inte.

— Joho då, fröken. De gör jag. Vi skulle nog bli lyckliga. Pengar har jag, så vi behöfde inte stanna kvar här ute. Jag säljer stugan och så reser vi in till stan i stället.

— Ja, tack Olsson, de ä' nog bra, men jag ä' redan bunden på annat håll.

— Jaså — på de' viset. Ja, de va en annan sak, då går de förstås inte. Men, — kanske frökens syster skulle ha lust.

— Åh nej, hon ä' också förlofvad.

— Hon med? Gubben spärrade upp med munnen.

— Men hva' ska' då fröknarna här att göra? Jag trodde, att badgästerna kom hit bara för att bli gifta. Inte ä' de' för badens skull, åtminstone.

— Nej, de' kan nog hända, att många af de unga hoppas, att finna hvarandra här, men inte tror jag att dom funderar på någon af befolkningen.

— Nej, nej, vi ä' nog för simpla, skeppar Olsson blef melankolisk. — Ja, då seglar vi väl hem igen. Tala inte om de' här för någon ä' fröken snäll.

— Nej visst inte, och var inte ond på mig.

Sedan gingo de ombord och seglade hem.

På bryggan stod Olle och väntade. Han förstod, att Olsson gått i friartankar och var nyfiken på hur det hade lyckats för honom. Vid första lägliga tillfälle passade han också på att fråga.

— Hur gick de'?

— Åt helsike naturligtvis. —

— Då gick du inte till väga på de' rätta sättet.

— Jaså inte, ja försök själf får du se hur godt de' ä'.

— Nej, jag betackar mig, svarade Olle och teg.

Han talade inte om, att han passat på tillfället och friat till den andra systemen, som han träffat i backen bakom kyrkan. Det lönade sig inte, då han inte haft bättre tur än Olsson. — — —

På hösten friade Kristin och skeppar Olsson svarade — ja. Han gifte sig vid juletid och fick det bra på gamla dagar.

Emil Grandinson,

en af Intima teaterns regissörer, afled häromdagen i hufvudstaden efter några månaders ohälsa. Emil Grandinson, som af byråchefen A. Grandinson och dennes maka, en dotter till Adolf Fredrik Lindblad, var en både som regissör och öfversättare af dramatik framstående kraft. Redan under sina universitetsår i Uppsala, där han

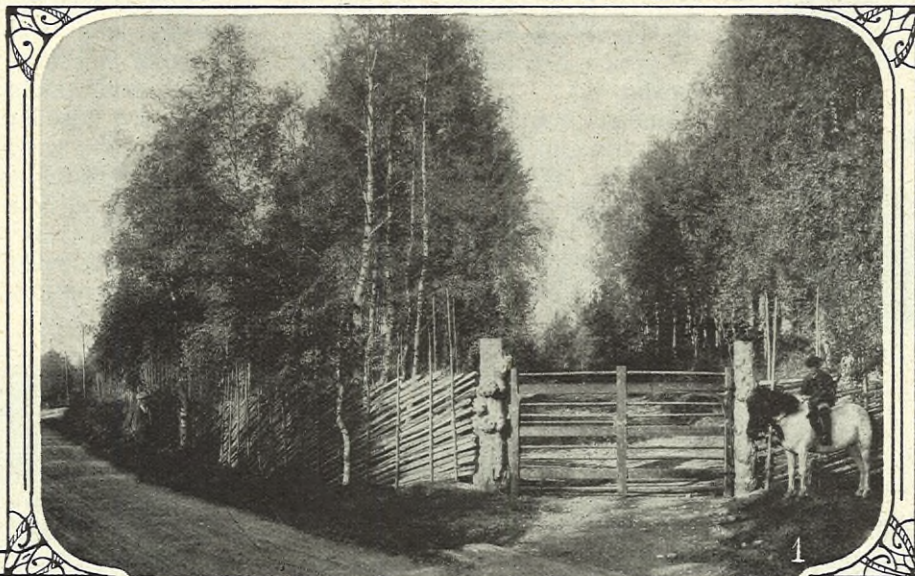
aflade fil. kand. examen 1888, framträdde hans utpräglade sceniska intressen, i det han dels medverkade som aktör, dels satte i scen många af de dåtida studentspexen.

Efter några års talangfull verksamhet som redaktionssekreterare i Ord och Bild, vid hvilken tidskrifts startande han var med, ägnade han från och med 1898 teatern allt sitt arbete och sin begåfning som regissör och litterär kraft, däraf först en mångårig verksamhet vid Dramatiska teatern, hvarest han satte upp dramatiska storverk sådana som "Romeo och Julia", "En midsommarnattsdröm", "Köpmannen i Venedig", "Cyrano de Bergerac" och Strindbergs "Mäster Olof", för att blott nämna några af de många stycken, han sceniskt dirigerade.

Från 1911 engagerades han vid Intima teatern, där han ytterligare befäste sitt anseende som konstnärlig regissör. Lika gedigen som den nu bortgångne var i sin gärning, lika gedigen var han som människa — ärlig och varmhjärtad under den något kärftva ytan.

FRÅN DAGSHÄNDELSEBILDERNAS FILM

HEMBYGDSKÄNSLAN GÅR nu som en varm våg genom Dalarna. Gammalgårdar växa upp här och där i Dalarnes socknar, och konstnären Ankarcronas och doktor Karl-Erik Forsslunds upplysningsarbete bär redan frukt. Nyss invigdes Hedemora gammalgård, och den 27 juni invigdes gammalgården i Rots Skans, Alfdalens socken, från hvilken invigning några bilder här meddelas. Ortsbefolkningen, rätt allmänt i sockendrakter, mötte i antal af närmare 3,000 personer. Tal hölls af Ankarcrona och Karl-Erik Forsslund om hembygden, af folkmusikkännaren Lars Åhs om folkmusiken o. s. v. Rots Skans är en gammal, ännu väl

stuga och stall, eldhus, härbrä, ängsbod, fiskarbod, löflada och skvaltkvarn. Detta arbete har hufvudsakligen utförts af följande personer: Lars Åhs och Karl Gudmundsson i Byberg, fotografen och mekanikern L. A. Persson i Näset, Per Backlund och Grund Lars Olsson i Asen. A. Andersson i Holen. H. Gullberg och Dal Ped Jansson i Månsta, Bogg Matts Ersson i Dysberg och kommunalstämмоordföranden L. Hansback. I vår serie afbildade dagshändelser ingår också Göteborgs och Bohusläns hushållningssällskaps sommarmöte, vid vars öppnande landshöfding Lagerbring höll hälsningstalet, betonande vår moder närings nuvarande svårigheter på

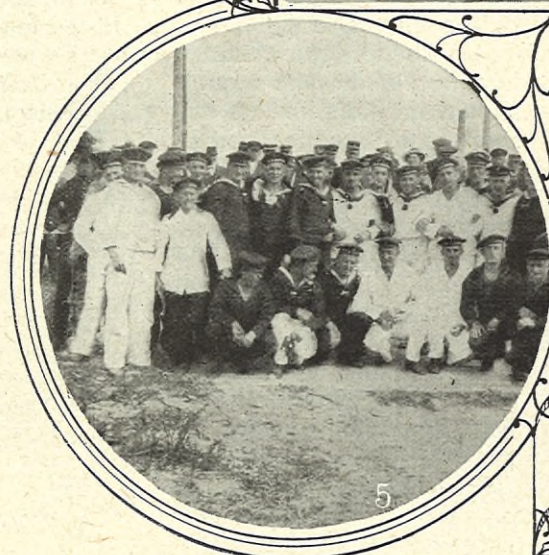
bibehållen förskansning från Carl XI:s tid, eller närmare bestämt från 1677. Alfdalens hembygdsförening har tagit skansanläggningen under kärleksfull vård och där anlagt en stiltrogen gammalgård med

grund af en hotande missväxt. Slutligen meddelar vi ännu ett tretal bilder från de maritima händelserna på Gotland, som komplettering till vyerna i förra numret.

Invigningen af Rots Skans i Alfdalen. (1. Södra ingången. 2. Konstnären Ankarcrona X håller invigningstalet. 3. Bröllopsståget. L. A. Persson foto.) 4. Göteborgs och Bohusläns hushållningssällskaps sommarmöte. Mötesdeltagarna samlade utanför Gamla Hög-

skolans byggnad. A. Backlund foto. — De på Gotland internerade tyska sjömännen från Albatross. 5. Manskapet i lägret vid Roma. 6. Om bord på Albatross. 7. Inför middagsmålet. Infresserade gotlänningar i bakgrunden. Ateljé Hörlingen foto.

≡ BARNASOMMAR ≡ FÖRSTA

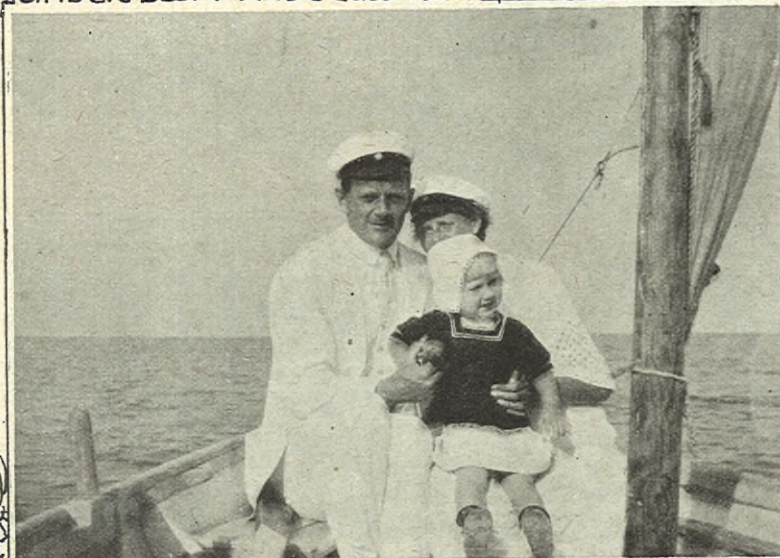

UNDER BLOMMANDE GULDREGN

utdraget och slutade i ett jublande "jaaaa", då lillan smög sig in till pappa och kände sig genomlycklig.

Sedan hon fått fara med mor och far till den snälla tanten i Dalarna för att fira påsken och smaka på all landets spirande ljuflighet, tog den sagan familjen riktigt fången. Det var en lycka att gå och planera för gullbarne-

drömbarne. Hon hade blifvit en näpnaste lilla fröken se'n förra sommaren, halftannat år gammal. Hennes små klänningar måste släppas ner åtskilligt, det silkesfina, ljusa håret kunde nästan börja flätas, skratet ljöd så pärlande friskt, jollret hade så småningom utformats i ett helt litet ordförråd, bakom hvilket man märkte en bestämd önskan, en egen li-

FAMILJEN VID RODRET

MARGARETA M

BLAND SJÖFÅGELUNGAR

SKA PAPPA BERÄTTA en saga?

Det var den stående frågan till Margareta en lång, lång tid, då midvintern var slut, då vårens vindar började spela och källorna sorla.

Och aldrig tröttnade lillan att höra på. Hon slog ihop händerna af förljusning, kröp upp i pappas knä, borrarade in hufvudet i vecken på rocken och lyssnade förvåntansfullt.

Och sagan blef längre och längre och kärare och kärare. Det planerades för lillans andra sommar.

Pappa berättade i frågor. Efter hvarje fråga kom lillans bestämda "ja", som blef allt mera

ten vilja, de första små ansatserna till personlighetens häfande och något af den barnliga fantasiens underbara lek.

Slutligen blef sagan sanning. En morgon vaknade Margareta i ett lustigt krypin. Det var stimp och stomp och tramp och buller rundt omkring. Och mamma och pappa bara skrattade och prafade och svängde rundt och togo lillan i famn. Hon var strax med. Hon sprattlade af ifver att få på sig kläderna. Pappa kunde icke nog fort bära henne upp på däck. Solen sken, den ljumma hafsbrisen var så ljufvligt vederkvickande. Från stranden tornade sig de små i grönt inbäddade ålderdomliga husen bland de många ruinerne. Inte visste lillan, att hon kommit till sagostaden. Men hennes känsliga sinne greps af föräldrarnas lyckliga stämning, sommarsagan började. Och den fortsatte på fåget och landsvägen, en kedja af små upplevelser och upptäckter, ut till hafvet i öster. Den första kvällen låg far i hängmattan vid sommarstugan och drömde. Den aldrig mörknande midsommarnattshimlen lyste

MARGARETA I BADET

MARGARETA OMBORD

"KOM PAPPA!"

HELA F

MARGARETA

KAPITLET UR MARGARETAS ROMAN.

som silfver öfver den bronsgröna ekdungen och den dunkla, taggiga skogsranden i väster. Guldregn glödde mot blekblå himmel, från det stilla, ljusskimrande hafvet svallade den lätta dyningen mjukt mot den låga stranden, den svala nattbrisen susade i tunga kronor, och från vassen och tånngen bortom sjöbodarna hördes en uppflugen ripas reperfoar. In-

lan tog hennes hand och tultade förtjust i väg. Den leken tröttnade hon aldrig på.

Ibland, när pappa satt och läste, tyckte han, att lillan var så märvärdigt tyst. Då upptäckte han henne bredvid sig med en bok i knät, djupt försjunken i läsning. Och när pappa läste högt för mamma, satt lillan ofta bredvid med en bok eller en tidning

MARGARETA MATAR KYCKLINGARNA

I SAGOLANDET

VID HAFVET

landets veka idyll intill hafvets storhet och kraft. Det var nu gullbarnets sommarrike. Mor och far kände sig namnlöst lyckliga.

Lillan måste upp i oftan för att titta och undersöka. Rundtom i trädgården doftade syrener, guldregn lyste med tropisk prakt, prunkande ängsblommor lockade: kom och lek med oss! Höns och kycklingar trippade omkring, och vid sin koja stod jakthunden och ville ha sig en klapp. I granngården lekte den sötaste lilla kissekatt. Den var ju bara till för skämt och spratt. Och alla fåglarna sen! När lillan hörde någon sångfågel i närheten, afbröt hon sin lek, höjde pekfingeret och sade undervisande: "Ts, hö, pippi!" Då måste mor och far också vara uppmärksamma.

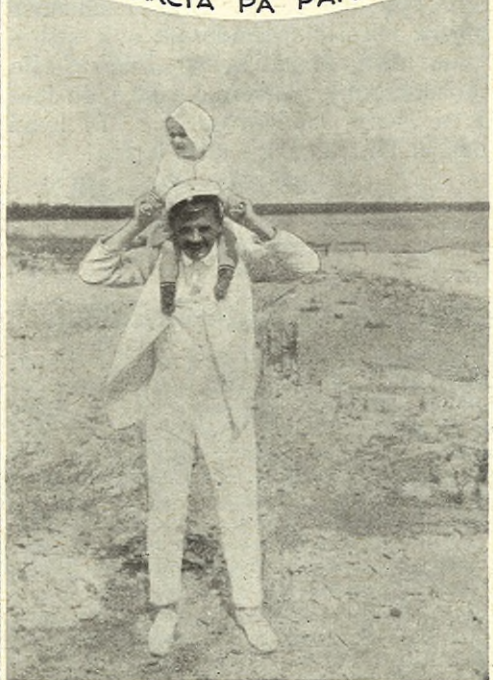
En lek var att plocka blommor och strån, hela famnen full, och gå och visa mor och far. En annan var att sitta på sandgången och kasta små kalkstenar. Då måste mamma vara med och "hjäpa" och "ka'ta". Men när mor kastade stenen långt bort kommanderades "hämta!" och lil-

och sekunderade pappa efter bästa förmåga. Då kunde mor och far inte låta bli att skratta då och då, och lillan tyckte förstås, att hon ställt till med något riktigt roligt.

Mycket bestyr hade lillan med dockorna. Det var Maja och lilla Pelle och den lilla söta björnen Bobo. Åt dem delade hon med af maten och godsakerna. Hon räckte en docka en bit - "Maja äta!" - och tuggade och smackade af alla krafter. Hon gick omkring och visade dem allt möjligt i sin lilla värld, de skulle "lukta" på blommorna också. Och efter aftonbönen skulle de med i bädden allihopa. Det var en stor händelse, då stora dockan, som döptes till Mona, uppenba-

MARGARETA PÅ PÄRKÄNGEN

"HOPPIJANTA!"

BLOMMOR OCH GRÖNA BLADER

ISAR PÅ VINBAR

FAMILJEN

CH KATTUNGEN

rade sig på Margaretdagen. Mor och far undrade om de andra nu skulle bli mindre favoriserade. Men lillan pysslade lika ömt om dem alla.

Någon af dem skulle följa med, då lillan tog pappa i rocken, drog honom fram till grinden och bad: "Pappa öpp'al!" I trädgården var det tryggt och hemvandt, utanför grinden låg den stora, vida världen.

Då hafvet glittrade i djupaste blått och fåglarna jagade högt i rymden och luften dallrade om blad och blom, öppnade pappa gärna grinden, och familjen gjorde en liten utflykt till badstranden.

Det gick ganska långsamt. Lillan ville helst traska ensam på den hvita vägen. Hon fick då stanna, som hon ville, och plocka blommor och hälsa på mötande föser. Dem kunde hon kommendera, så det var rent märkvärdigt. Hennes viljeyttring kunde tygla en hel svärm af små tanter.

Och när familjen kom till själfva badstranden, där sanden var mjuk och fin, och där solstrålarna dansade och lekte med små, små, osyriga vågor, blef det bara stänk och plask och upptåg.

Men om det blåste frisk sydost och jättestora vågor kommo brusande och bröto in i en lång skumlinje, tyckte inte lillan, det var så roligt att "bada böjorna". Då klef hon fram till pappa och bad så bevakande: "Pappa bäja!" Och det blef en riktigt hård kramning, då pappa gick tätt utmed strandbrynet.

Hafvet lockade också till segling.

Pappa, som seglat så godt som hela sitt lif, sommar efter sommar, och tagit med mamma på så många äfventyrsseglatser i smull väder och storm, visste nog, att Margareta skulle bli duktig på sjön. Och far och mor kände sig lyckliga och stolta, då båten kunde riggas på för lillans första seglats. En jämn, svalkande bris och klarblå himmel! Först höll sig lillan beskedligt stilla på bottenbräderna i den primitiva, men styfva, välseglande fiskarbåten; men snart ville hon upp och sitta vid masten och se sig omkring och titta på böljorna och plaska och leka vid relingen. Mest tyckte hon dock om att sitta hos pappa och hålla i rodet.

Under en sådan segeltur kom Margareta ut till den lilla gröna, vågiga ön långt ute i hafvet, utan träd, utan buskar, en bank, uppbyggd af kalksten och petrifikat. Där njöt ungboskapen af tillvaron i elysisk ro, half-tama harar skuffade omkring, och hundratals sjöfåglar flögo och flaxade och väsnades. Och där hittade lillan öfverallt på strandsluftningen de allra sötaste små dunniga fågelungar, hvitgrå och brunspräckliga. De trippade så lustigt och simmade så käckt; och hvad de gapade! "Oj! Oj!"

Fick lillan ena dagen tumla omkring på hafvet och brynas af sol och sälla, fick hon den andra andas skogens svala, aromatiska luft. Då måste ekipaget med. Färden gick inåt ekdungens löfsalar med daggfrisk grönska och blommor och fåglar och surrande insekter. Där funnos så många små stigar, så många gömslen att leka titlut. Där rasade mamma och pappa och lillan i kapp, så de glömde rakt bort tiden.

Eller gjorde familjen en eftermiddagstur till ängen i barrskogen bakom stranddynerna, där "jammena" betade. Där göt kvällsolen guld på stammarna, guld öfver gräset, och djuren lyste så hvita mot den mörka skogen.

På tennisbanan där intill ville lillan inte alls sitta stilla och leka för sig själf. Mor och far måste gång på gång afbryta spelet och "ka'ta boll".

Och ännu längre kunde pappa dra kärnan, genom bygatan och uppåt land, genom den lågstammiga, härligt vackra tallskogen, långt bort till sagolandet, den furkrönta ud-den, där gräsmattan låg mjuk som sammet och kalkstenen af hafsvågorna formats till grottor, raukar och alla möjliga fantastiska skepnader. Där fick lillan tag i en liten kammare, en riktig prinsessbudoar, där det fanns som en pall och ett fönster mot söder, genom hvilket hon såg ut öfver det blånande, oändliga hafvet.

Någon gång fick Margareta "åka hä't". Hon åkte med mor och far i ett stort muntert sällskap på den jämna vägen. färden gick genom skogsdungar och förbi läcka, lum-migt inbäddade små gårdar och bördiga fäll. Där reste sig en väderkvarn som ett gammalt troll med utsträckta armar. Och där skytmade en hvit, fridfull kyrka mellan de höga trädens bladkronor.

Man stannade i en by, som utmanat en annan till täflan i gottländska idrottslekar. Det var riktigt spännande: ett springande och kastande, så lillan blef helt ifrig att få vara med. Gamla och unga spelade park eller kastade varpa med lif och lust. Far gick omkring med lillan och visade. Hon kände sig så duktig.

Eller också for man i höskrinda långt, långt bort. Först till den lilla kyrkan, där lillan fick se vackra målningar och höra orgelns toner brusa. Och vidare till den milsvida furuskogen, där körvägen tog slut. Sedan åkte lillan i kärnan uppför de slingrande stigarna till Torsburgen. Där fanns det lämningar af en väldig fornborg — rätta platsen för en den stoltaste borg i Norden! Men inte hade lillan en aning om hvad det var för märkvärdigt! Det var bara lek och skraff och solsken på bortvägen och kafferep på altanen nedanför platån — fast lillan fick förstås ordentlig gräddmjölk! — med uppvaktning af ifrigt tjänstvilliga tanter och slutligen den långa hemfärden i skymning med sagostämning och drömmande vagg-sånger.

Så gick sommaren försvinnande fort. Något tidigare än som ursprungligen tänkts, måste familjen resa tillbaka igen öfver hafvet, för det ofäcka krigets skull.

Och nu fyller Margareta i dagarna två år. Hon kan meddela sig obehindrat med mor och far och börjar bli hemmets lilla hjälpreda. Hon har vuxit in i en ny omgivning på landet utanför storstaden och är beskäftigare än någonsin. När mor och far sitta tillsammans i soffan och höra lillan småprata och sjunga under sina mångahanda bestyr, tala de ofta om den underbara sommaren. Men de tala egenligen bara om Margareta. Ty hvad hade den sommaren varit utan henne!

MARTIN MALMGREN.

Iduns kvinnliga akademi.

MED ANLEDNING af att fröken Sofia Gumælius, som inom Idunakademien representerade affärsvärlden, aflidit i början af detta år, riktas härmed en värdjan till vår läsekrets att inkomma med förslag på någon svensk affärskvinna, som kan anses lämplig att intaga den ledigvordna platsen. Vidare anhåller akademien att våra läsare behagade inkomma med motiveradt förslag till pristagare för 1916, hvari angifves någon svensk kvinna, som kan anses berättigad till hederspriset, 1,000 kronor, för belönande eller främjande af någon förtjänstfull kvinnlig gärning. Förslagen torde adresseras till akademiens sekreterare med. dr Karolina Widerström, Gamla Kungsholmsbrogatan 19, Stockholm och insändas ju förr dess hellre, senast före utgången af oktober månad.

Fredssöndag på Solvalla.

VECKAN EFTER KVINNORNAS FREDSSÖNDAG har varit en räkenskapens vecka. Under densamma ha inströmmat från alla håll uppgifter från de möten, där fredsresolutionen antagits. Sedan deltagarna i kvinnornas fredssöndag sammanräknats med dem, som under veckans lopp sändt sina instämmanden uppgår slutsiffran till ej mindre än 91,265 kvinnor å tillhoppa 343 möten. I sanning imponerande siffror, som tala sitt tydliga språk om kvinnornas fredsvilja. Resolutionen har i dagarna öfverlämnats till regeringen.

Stämningen å alla möten har varit synnerligen god, på sina ställen ha män deltagit i mötena i samma antal som kvinnorna, De ha dock icke medräknats i röstsiffran.

Här nedan har en ung flicka, som med hjälp af några väninnor arrangerat två möten i sin ort, skildrat sina erfarenheter från detta fredsarbete.

PÅ SOLVALLA SKULLE MAN OCKSÅ hafva fredsmöten. Det räckte ej med ett därute, man skulle hafva två, emedan en del inte kunde komma så tidigt och andra inte förrän sent.

Ann-Lovis hade åtagit sig uppläsningen af föredraget samt att försöka få så många röster som möjligt bakom resolutionen. Gullan och Ella Appelbom lofvade också att hjälpa till. Gullan skulle hålla hälsningstalet och läsa upp resolutionen, och Ella lofvade fylla ut programmet med sång. Man skulle samlas hemma hos Ann-Lovis. Det gällde bara, att så många kvinnor som möjligt kom, och Ann-Lovis gick ur stuga i stuga och bad dem hon kände att komma, och dem hon inte kände med.

Hvar hon kom ville kvinnorna fred, men många ansågo det omöjligt att komma ifrån hem och plikter den stund föredraget skulle läsas upp. Andra åter frågade, om de genom fullmakt kunde lämna henne rättighet att räkna deras röster med. De flesta hade reda på Haagkonferensen och det arbete, som bedrefs efter dess plan, andra åter visste ingenting om hvad det gällde. Flera kvinnor voro med från första stund, och de lofvade att göra allt hvad de kunde för att så många som möjligt skulle få reda på det, och i Solvalla telefoner blef ett fastligt ringande. Ann-Lovis fick lof att be om ursäkt på växelstationen för det hon besvärade så ofta.

En kväll, då Ann-Lovis kom från staden, fick hon sällskap med en af de många familjeför-sörjarne på Solvalla. Hon frågade genast, om han ej ville bedja sin hustru att komma.

"Hvad vilja kvinnorna egentligen med sina möten?" frågade han och Ann-Lovis svarade: "De vilja protestera emot eländet, och de vilja frid på jorden. Tycker ni, att vi kunna någonting mindre, vi, som så att säga få stå utanför striden?" frågade hon litet heft. "Hvad det beträffar, så hafva vi ju kännningar af kriget med," svarade han, "om ej annat så är allting så bedröfligt dyrt." Han tillade litet förläget: "Då jag var mobiliserad, fröken, fick min gumma det sista af barnen, det kändes inte så godt, att veta henne nu ligga ensam hemma." Ann-Lovis förstod det, och så skildes de åt, med det att han lofvade tala vid sin hustru och höra, om hon var hågad att komma.

På söndagens eftermiddag samlades Solvalla-kvinnorna, och en del af dem hade barnen med, äfven flera män hittade vägen till Tallingegården, intresserade som de väl voro af att taga del af kvinnornas protest. Under tallarna i skogsbacken slogo Solvalla-borna sig ned, så godt de kunde. I gröngräset sutto föräldrar och barn, på stolar och soffor hamnade också en del.

Det var något eget med Tallingegården, det kändes liksom fridlyst, då man kom genom gårdens grindar. Det var mest vanliga hvardagsmänniskor, som samlades till Solvalla fredsmöten. Det var kvinnor, som hade mycket att sköta utom hem, man och barn. De flesta af dem voro halvvägs trädgårdsmästare, och deras trädgårdar voro vårdade med berömvärd omsorg och med en flit, som många gånger tog ganska hårdt på deras förut ej så stora krafter.

När de nu slagit sig lösa och kommit ur den vanliga omgifningen en stund, kändes det, som om de kommit in i en kyrka under furorna på Tallingegården. Ett och annat yfrande fälldes dock, och ett par af fruarna resonerade som så, att man blef så mycket hemma hos sig själf och så mycket borta från allt annat, men då Ann-Lovis talat om fredsmötet, hade man kommit till det resultatet, att om man annars ingen väg gick, nog skulle man gå dit, då det gällde den saken. En annan af mödrarna yttrade, att när världen var så upp och nedvänd måste kvinnan gifva sig ut ifrån hemmet och säga ifrån hvar rätten fanns och hur lagarna skulle stiftas.

När så de flesta voro komna, steg Gullan fram och hälsade dem välkomna. Sedan sjöng Ella, och när hon slutat, var det Ann-Lovis' tur.

Hon stod där med fredsföredraget framför sig och hon var glad att den stund var kommen, då hon skulle få vara med om att slunga ut protesten mot kriget och instämma i krafvet på en rättfärdig och varaktig fred. Hennes röst bröt stillheten. Barnen på marken lyssnade äfven de till fredsbudskapet, som till sagor ur en underbar värld. De fattade väl ej allt, men de anade nog hufvudsaken och förstodo, att andra kvinnor begärde stöd af deras mödrar inför något mäktigt och stort. Ann-Lovis tyckte, då hon såg barnen, att hon hörde en annan liten barnaröst, som i midsommarhelgen frågat sin mor: "Mamma, sände du med Ann-Lovis någon röst till söndagen?"

Då föredraget var slut, gaf känslan sig uttryck i en applåd. Gullan läste upp resolutionen och frågade om den antogs af samtliga kvinnor, och det kom ett frimodigt och från hjärtat gående ja till svar på hennes fråga. Man kände i den stunden, att man ej hade råd att afvara en enda röst. Gamla och unga kvinnor, mödrar med barn och äfven män räckte fram händerna till tack och farväl.

Till Ann-Lovis yttrade flera stycken, då de gingo förbi henne ifrån första mötet: "Vi skall skynda oss hem och skicka hit flera till kvällen."

Solvalla-resolutionen hade inemot tvåhundra röster. När Ann-Lovis kom in, sedan allt var slut ute i skogsbacken, väntade henne ännu två, hvilka ej hunnit dit till sista mötet men ovillkorligen ville hafva sina röster räknade med ändå. Med glad hjärta läste hon då upp resolutionen ännu en gång.

AVI.

Doktor Schischkina-Javein, ordförande i ryska rösträttsföreningen och ledare af dess sjukhus.

På fredsmission till Petrograd.

Den svenska deltagarens intryck.

PÅ SIN FARD I MÄNSKLIGHETENS tjänst nådde deputationen från Haagkongressen äfven Petrograd för att till den ryska regeringen, liksom till alla öfriga af Europas regeringar, öfverlämna de resolutioner, som fattades på kvinnokongressen i Haag. Färden från Stockholm till Petrograd tar 75 timmar, men deputationen räknade ej med trötthet eller besvär eller ens lifsfara, för att utföra det verk den fått sig anförtrodd. Den kände djupt sitt ansvar och ansåg ej något offer för stort för att i någon mån hjälpa världen fram till den fred, den innerst suckar efter. Men det är ej bara deputationerna och kongressdeltagarna, som ha ansvar, samma ansvar hvilat på hvarje kvinna, som önskar fred. Kriget sätter i närvarande stund sin prägel på allt, äfven på en resa till Petrograd; i vanliga fall är den ju enkel och lätt gjord. Nu fick man i stället beundra den norrländska naturen, se dess storslagna älfvar, fruktbara ådalar och oändliga trädöknar med en liten oas här och där, man fick se Boden med sina befästa berg och Karungi, nu känt öfverallt, men som verkade som några blockhus och en massa järnvägsspår i civilisationens utkant.

Framkommen till Petrograd, blef man genast imponerad af den stora staden. I ett och annat för den tanken till Stockholm, ty om ock Norrström ej är så bred och stor som Nawa eller så många vackra broar leda däröfver, så ha dock bägge dessa rinnande vatten midt i staden en viss likhet med hvarandra.

Sedan man gått upp för de 260 stegen i minareten i den enda moskén i Petrograd hade man en riklig belöning i den storartade utsikten öfver hela staden, öfver Peter-Paul fästningen, öfver de många förgyllda spirorna och kupolerna, öfver den stora hamnen och ända ut öfver hafvet, där man i klart väder kan skönja Kronstadt. —

I Ryssland står den kvinnliga utbildningen ovanligt högt, där finnes massor af skickliga kvinnliga läkare, kvinnorna studera juridik och de hoppas

på att från och med detta år få praktisera som advokater m. m., hvilket de hittills ej haft tillåtelse till. De hafva nu, liksom här förut var fallet, blott tillåtelse att vara mannen till en hjälp, men ändå äro de många som ägnat sig åt denna bana. De kvinnliga juristerna hafva en egen stjälfständig samslutning, som förut var en gren af rösträttsföreningen. Äfven till ingenjörer och arkitekter utbildade sig många kvinnor, men i hela Ryssland finns det endast ett universitet, där män och kvinnor få studera gemensamt och det är i Tomsk. Till det universitetet skänkte en rik kvinna en gång en stor summa med det villkoret att högskolorna uppläts äfven för kvinnor, och det skedde. Annars studera kvinnorna för sig, men hafva lika skickliga lärare som sina manliga kolleger. För att bli läkare fordras 5 års frägna studier, vid universitetet, och det vanliga är att när kursen är slut, äro de flesta af dessa kvinnor redan gifta och utom studierna ha de då man och barn att arbete för. De äro dock ytterst flitiga, arbetsamma och anspråkslösa, hvilket gör att de gå i land med hvad som för de flesta andra vore omöjligt.

Dr Schischkina-Javein, den nitiska, duktiga och framsstående läkaren och ordföranden i den ryska rösträttsföreningen, har i år utom allt annat arbete, haft 6 kurser för utbildandet af sjuksköterskor, en hel del af dem, unga flickor, ha dagen efter examen afrest till fronten; hon sköter också det lasarett, som rösträttsföreningen och dess lokalföreningar tillsammans med svenska församlingen i Petrograd upprättat i en våning n:r 82 Newski Prospekt. Välskött, rent och pryddigt var detta lasarett, och man befogs af en känsla af stolthet öfver hvad en rösträttsförening åstadkommit. Ingen fick komma in i sjukrummen utan att ikläda sig ett stort hvitt förkläde, som dolde hela dräkten; men sedan man fått detta stora förkläde på sig och druckit af det delikata ryska téet, gick man in och hälsade på de sårade och tittade vänligt på dem, ty säga något var ej lönt, vi talade ju ej samma språk. Alla de sårade visade stor tacksamhet, det försäkrades från många håll, och så fort de blefvo bättre längtade de till sina hem, dit också många fingo fara på en tid, innan de skulle ut igen.

En oändlig mängd med tillfälliga sjukhus funnos, hela stora privata palats, enskilda våningar, några rum blott hade upplåtits här till, och anblicken af dessa röda-korsskyttar och flaggor, dessa oräkneliga små sjuksystrar, som vallade sina sårade på gatorna, i muséerna och i kyrkorna gjorde ett förtvifladt, beklämmande intryck. Äfven de, som revolterat allra mest mot kriget och allt som beforder krig, kunna dock ej låta bli att hjälpa sårade, lidande och sjuka, och i Petrograd, liksom öfverallt annars fanns det ej någon sorts kvinnor, allt ifrån storfurstinnorna och ambassadörernas döttrar till de allra enklaste, som ej viligt gaf sin kraft och sin tid till att lindra det stora lidandet. Det betydande antalet sårade, som syntes på gatorna bara i den staden, lät en också förstå, hur gränslöst väl all kvinnlig kraft behöfs.

En dag besökte vi ett apotek på Newski Prospekt och det egendomliga med detta apotek är att det upprättades för 14 år sedan af en kvinna, som ännu innehar detsamma. Där tjänstgöra utslutande kvinnor och där gifvas utmärkta kurser, flitigt besökta, för kvinnor, som vilja ägna sig åt apoteksyrket. De taga där fullkomligt samma examen, som de män, hvilka studera detta ämne vid universitetet.

Efter att på öfligt sätt ha anhållit om företräde hos utrikesministern, beviljades detta också deputationen, som därvid fick tillfälle att framlägga resolutionerna och äfven muntligt tala om dem.

Apotekskurs för kvinnor.

I ryska rösträttsföreningens lasarett.

Efter ett ögonblicks väntan i en af utrikesministeriets magnifika salonger blefvo vi införda till excellensen i hans vackra arbetsrum och sutto där ganska länge. Vi blefvo mycket artigt och välvilligt mottagna och det intressanta samtalet fördes på engelska och börjades af excellensen genast på detta språk, som han naturligtvis talade utomordentligt väl.

Det är ju med ett alldeles särskildt intresse, som man i dessa tider sammanträffar med de män, som leda de olika ländernas utrikespolitik, man hoppas ju mer än vanligt af dem just nu, och det kan ju aldrig vara förmätet att hoppas, det ens hopp inte kommer på skam! Men man vet ingenting och man kan ej tro någonting, en enda sak är säker och det är, att en fred kan ej slutas utan att början därtill blir gjord en gång. Och kvinnorna ha gjort början; de ha själfva gått till de krigförande och fill de neutrala och erbjudit dem denna början. Det första af de många svåra stegen, som en gång skola leda till det stora målet, är taget, inget särskildt land har behöft taga det, de maktlösa kvinnorna gjorde det i hopp och förfröstan om att de många nästa stegen snart skola följa.

I dessa dagar sammanträda de olika deputationerna, eller ha kanske redan träffats, i Amsterdam, för att redogöra för sina respektive intryck och upplevelser, och säkert följas de af nästan hela världens kvinnor med tankar och förböner och förhoppningar att det lilla senapskornet snart må växa ut till ett stort träd, som öfverskyddar hela världen. Utan det lilla fröet eller kornet blir det aldrig något träd, därför gäller det nu att noga taga vara på hvarje möjlighet, och, som förut är sagt, af hvaranda en af Sveriges kvinnor, höga och låga, gamla och unga, väntar man att de som släktenas mödrar och lifvets bevarare, skola göra allt hvad i deras makt står för att senapskornet må falla i god jord.

Turen ville att deputationen återkom till Stockholm just på kvinnornas stora fredssöndag, och glädjen och stoltheten i Stockholm öfver att de svenska kvinnorna visade sin fredsvilja på detta vackra sätt var stor. Nyheten härom och om det ståtliga sätt, på hvilket denna opinionsyttring utfördes, telegraferades genast till högkvarteret i London och till flera andra håll. Förhoppningarna på de svenska kvinnornas stöd i fredsarbetet steg ännu högre än förut. Må det ej komma på skam, om det skulle sättas på ännu större prof!

Skrattmasken.

Af RICHARD VALLNER.

(Forts.)

MJAG TÄNKTE BE DIG OM EN tjänst, sade han litet dröjande. Det var fråga om de där spardarna, jag tänkte, när du ändå far till bruket efter dem, så kunde du kanske göra en liten afstickare till Jönsson i Norrgården på samma gång och kräva honom på befallning för höt, som han köpte af mig i förra månaden.

Vid ordet tjänst gick en ryckning genom Lars Nilsson, och han reste sig hastigt, i det han yttrade:

— Jovisst — jovisst — det var de där spardarna ja, som jag skulle hämta — och så pengarna för höt, ja — jo det skall jag visst göra.

— Jaha ja, jag trodde det, du är ju så hjälpsam, sade Sven Persson och efter en liten paus tillade han:

— Nå, du har haft länsman här, såg jag. Det var la något viktigt ärende, eftersom han kom i uniform.

Lars Nilsson såg på honom med en lång blick.

— Han kom med lagsökning för en förfallen revers.

Sven Persson blinkade, och hans ansikte såg ut som ett enda stort, ironiskt löje.

— Jåså, en förfallen revers. Och hur stor var summan då, om en får fråga?

— Tiotusen kronor. Det är sparbanken, som sagt upp sitt lån, för att jag inte betalade amorteringen i rätt tid.

Sven Persson blinkade igen.

— Jåså tiotusen kr., det var en bra sum-

Institutet för kvinnliga läkare.

ma det — tiotusen kr. Som sagt, det var en bra summa det. Ja, adjö med dig, du glömm inte bort spardarna då och de där pengarna för höt — det är 50 kronor han skall betala.

Då han gick genom förstugan, hörde han Lars Nilssons hustru jämra sig i yrsel inne i sängkammaren, och ute på gården stodo barnen i en flock och väntade med rädda miner, att han skulle aflägsna sig. Sven Persson kastade en granskande blick öfver gården och ägorna, som ville han göra ett öfverslag, hur mycket alltsammans kunde vara värdt.

— Det blir förstas konkurs, mumlade han. Tiotusen kronor, det är allt en bra summa det — bra, när en har'et i kassaskåpet... Men se, han är ju så obegripligt tjänstvillig, Lars Nilsson, se.

Då han kom hem, hade han ingen ro att ta itu med något arbete, utan tillbragte återsloden af dagen med att hålla utkik på Nergården. Och på samma sätt gick det de följande dagarna. Sven Persson, den förut så driftige och energiske landbrukaren, tycktes ha blifvit så godt som likgiltig för arbetet på sin gård och öfverflyttat allt sitt intresse på grangården. Från tidigt på mornarna till sent på kvällarna gick han ut och spejade ditöfver eller sprang omkring i bygden och uppsnappade alla nyheter han kunde få tag i om Lars Nilsson, och den ständiga fras, hvarmed han på sitt vanligen spefulla sätt avslutade alla samtal i ämnet, var: — Ja, se han är ju så villig och tjänstaktig, Lars Nilsson.

Det gick så långt, att hans uppträdande började väcka uppséende i socknen, och man förargade sig allmänt öfver hans gyckel med Lars Nilsson, ty om också ingen ansåg sig ha råd eller lust att träda emellan och hjälpa Nergårdsbonden ur hans svårigheter, så tyckte man dock, att det var opassande, att drifva skämt med en hygglig och beskedlig mans olycka. Men Sven Persson tog ingen notis om deras prat, han var tillräckligt rik för att inte behöfva bry sig om, hvad andra menade om hans uppträdande, kanske hade han ej ens reda därpå, ty hans intresse för grannen var nu så stort, att han knappast hade tankar öfver för något annat. Han visste, att Lars Nilsson gjorde de yttersta ansträngningar för att uppbringa de 10,000 kronor, som skulle rädda honom från koukurs, men han visste också, att dessa ansträngningar hittills varit förgäfvade, och han hyste intet tvifvel, att det skulle bli likadant i fortsättningen. Men icke desto mindre försatte de honom i en ständig spänning, redan på förhand kände han hvarje nytt försök Lars Nilsson ämnade göra, och hans oro, innan han fått reda på utgången, var knappast mindre, än om det gällt hans egen gård. Det var inte bara Lars Nilsson, som hade dålig sömn och apit under denna tid, Sven Persson vakade och fastade med honom, och hans förut ganska välfödda kroppshydda magrade så, att kläderna slängde kring armar och ben, när han gick; men alljämt låg dock det ironiska löjet som en grinande mask öfver det slätrakade, knotiga ansiktet.

4.

En afton, då Sven Persson satt på utkik i sitt fönster, såg han postbudet komma med ett bref till Lars Nilsson, som stod ute på sin gård och lagade en släde. Han såg Lars Nilsson öppna brefvet och därefter sjunka ihop på släden, som om han träffats af ett hårdt slag. Sven Persson tog på sig mössan och skyndade öfver till Nergården, där Lars Nilsson alljämt satt kvar på släden så förkrossad af smärta, att han ej tycktes observera grannens ankomst. Men då denne ett par gånger harklade, reste han sig upp, och i den blick han fäste på Sven Persson låg ett sådant uttryck af undergifven sorg, att denne aldrig tyckte sig ha sett något liknande.

— Hm, jag ser, att du håller på och lagar din släde, sade Sven Persson, och det ryckte i hans ansikte som af undertryckt skraft. Jaha, det är ju marknad i köpingen om torsdag, så jag kom att tänka på, att du kanske kunde ta med dig ett par tjog ägg åt mig och sälja åt handlarn vid torget.

— Jovisst, det skall jag gärna göra, svarade Lars Nilsson med stillsam beredvillighet; jag har ju ändå ett ärende däråt.

Och Sven Persson återtog:

— Du fick ett bref, såg jag — goda nyheter, hoppas jag.

Lars Nilsson skakade på hufvudet.

— Det var från min sväger i Bankesta; han hade lofvat försöka hjälpa mig med de tiotusen kronorna, men nu skrifver han, att han haft motigheter, så han kan inte göra något för mig.

— Jåså, han kunde inget göra. Jaha, det är svåra tider, och litet hvar behöfver sina pengar. Det är inte godt för dem, som sitter och har lån i såna här tider.

Kanske hade Sven Persson väntat, att Lars Nilsson skulle framställa en begäran om hjälp, för att han skulle komma i tillfälle att riktigt känna sin makt och njuta af nöjet att afslå hans bön, men denne endast betraktade honom med sin sorgsna blick och yttrade:

— Det var mitt sista hopp. Hade jag bara kunnat skaffa dessa tiotusen kr., skulle jag nog klarat gården, men nu är det slut för mig. Det gör inte så mycket för min skull, men Elin hon sörjer, så jag är rädd hon håller på att mista förståndet.

Sven Persson knep ihop ögonen, som om han skyggade för solen.

— Tiotusen — jaha, det är mycket pengar det; det är godt för dem, som har det på kistbotten... Ja, adjö med dig, du glömm inte bort äggen då, som jag talte med dig om, för du är ju alltid så villig och snar till att hjälpa.

Då Sven Persson kom hem, gick han upp på sin kammare, och efter att ha riglat dörren, dragit ner rullgardinen och tändt lampan, ty det hade börjat skymma på, öppnade han kassaskåpet, tog fram sina pengar, radade liksom förra gången upp dem på bordet och räknade dem. Efter att ha konstaterat, att summan stämde, lade han åter in dem i kassaskåpet, drog upp rullgardinen och blickade bort mot Nergården. Men där var ingenting mer att se, Lars Nilsson hade lämnat släden, och det upplysta köksfönstret var det enda, som vittnade om, att det fanns lif i gården.

Sven Persson gick ut i ladugården för att se till, att tjänarna förrättade sina sysslor ordentligt, men efter en stund dref oron honom ut på vägen, och han gick ända fram till Nergårdens grind. I flera minuter stod han där och spejade, tills kylan tvang honom att röra på sig.

(Forts.)

SVALÖFS

**SNABBKOKANDE
KORNGRYNS-
FLINGOR**

**tillverkas utestutande af bästa svenska tvåradiga
korn,
duga tift gröt, välling, soppor, puddingar, bak-
verk, tebröd, pannkakor m. m.,
lämna en våtsmakande, näringsrik, lättsmält
finnas och fullkomligt ren föda samt
att få i hvarje våtsorterad specerifand.**

**Allmänna
Svenska Utsädes A.-B.,
SVÄLÖF**

SJU

dagar i veckan
läses en annons i

IDUN

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND.
Inneh. af Elisabeth Östman Husmo-
derskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 18—24 JULI 1915.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord;
biff af svinfilé med stekt potatis;
mjölk; kaffe eller te med tunna hvete-
kåx. Middag: Vårsoppa; färserad
gädda med hummersås; jordgubbar
med vispad grädde och potatistårta.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord;
hafregrynsgröt med mjölk; ägg; kaffe
eller te. Middag: Kokt, rimsaltad
oxbringa med potatismos; saftsoppa
med mannagrynsflammeri.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord;
hafremjölsvälling; delikatessill med
färsk potatis; mjölk; kaffe eller te.
Middag: Bräckt skinka med stuf-
vade sockerärter; smultron med mjölk.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord;
bräckt oxbringa med potatismos (res-
ter från måndag); mjölk; kaffe eller
te. Middag: Stekt rödspotta med
potatis; risgrynspudding med saft-
sås.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord;
strömmingslåda med potatis; mjölk;
kaffe eller te. Middag: Kött-
grotta med kokta grönsaker; citron-
kalkskål med skorpor.

SIDENHUSET

Stockholm.
Regeringsg. 32.
Detalj & Engros.

Damernas parad.

Är Skandinavien största firma för Sidenvaror,
Sammet, Spetsar, Band, Ylle- och Bomullstyger,

Damunderkläder, finare Tricotage, Handskar.

P. D-Korsetter, Damkonfektion, alla slag.

Landets största detalj-Damskrädderi.

Lyxbeställningsafd. 2 fr. upp. Populäraafd. 1 fr.

Profver & kostnadsförslag franco.

Priserna erkänt lägre än i utlandets Sidenhus.

(15 gr.), 2 1/2—3 del grädde, 2 ägg,
2 tsk. salt (10 gr.), 1/4 tsk. hvitpeppar,
1 tsk. socker (5 gr.).

Till panering och stek-
ning: 1 äggvita, 2 msk. stötta skor-
por, 1 1/2 msk. smör (30 gr.).

Beredning: Gäddan fjällas, skä-
res upp i ryggen och flås utan att
skinet skadas. Den tagas ur, sköl-
jes väl, torkas med en fiskhandduk,
fläkes, och ryggen tagas bort.
Fiskköttet skrapas fint, intet ben
eller fjäll får medfölja, väges, blan-
das med det kalla smöret och drif-
ves 4—5 gr genom köttkvarn. Mas-
san stötes därefter i stenmortel med
trästöt, tills den är fin och sam-
manhängande. I ett fat vispas ägg-
gulorna, mjölet, grädden och kryd-
dorna; denna blandning inarbetas
matskedsvis i färsen, som bör
röras omkr. 1 tim., hvarefter den pas-
seras. Sist nedskäras de till hårdt
skum slagna äggvitorna, och färsen
afsmakas noga. — Skinet skrapas,
sköljes, skäres i form af en sköld-
padda och utbreddes på en plåt, smord
med det kalla smöret. Fiskfärsen
utbreddes därpå, strykes jämn med
en sked, doppad i ljumt vatten, och
penslas öfver med äggvitan. Den
gräddas i ordinar ugnsvärme omkr.
20 min., prövas med en vispsticka
om den är färdig, flyttas försiktigt
med en fiskspade på ett varmt fat
och garneras med persilja, kräft-
stjärter eller frästa champinjoner.
Serveras med hummer-, kräft- eller
champinjonsås. — Färsen kan även
läggas omkr. fiskbenet (hufvudet och
stjärten få sitta kvar) och formas
som en gädda, anrättas och ser-
veras som i föregående är sagdt.

Hummersås (f. 6 pers.). 1 msk.
smör (20 gr.), 1 kula kräftsmör (10
gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 3 dcl.
fiskbuljong, 3 dcl. grädde, 1 burk
hummer (1/4 lit.), salt, socker, hvit-
peppar, 1—2 äggulor.

Beredning: Smöret och kräft-
smöret fräses med mjölet 2 min.,
fiskbuljongen och grädden spådas på,
och säsen får koka 5 min. Ägg-
gulorna vispas upp, tillsätts i sä-
sen, som därefter får sjuda. Hum-
mern skäres i små bitar och till-
sättes i säsen, som därefter röres
mycket försiktigt, så att hummern
ej går sönder. Afsmakas med kryd-
dorna. — Användes färsk hummer,
beräknas en hummer för 6 personer.
Af skalet beredes då hummersmör,
och säsen kokas af hummerspadet.

Potatistårta (f. 12 pers.). 150
gr. godt smör, 3 ägg, 3 hg. socker,
2 hg. kokt, kall, riven potatis 150
gr. sötmandel, 6 bittermandlar.

Till pannan: 15 gr. tvättadt
smör, 3 msk. stötta skorpor.

Beredning: Smöret tvättas och
röres, tills det är hvitt och pösigt.
Äggen och sockret vispas 20 min.
och blandas därefter med smöret.
Potatisen tillsättes jämte den skäl-
lade och malda mandeln, och massan
fyller i väl smord och brödbeströdd
stekpanna och gräddas i ej för varm
ugn omkr. 40 min. Tårtan tagas
ut ur ugnen och får stå 10 min.,
innan den stjälpes upp. När tårtan
är kall glaseras den med vatten-
glasyr och beströf, om så önskas,
med 20 gr. finhackade pistacier. Ser-
veras som efterrätt med vanilj- eller
citronsås.

Kokt, rimsaltad oxbringa
(f. 6 pers.). 1 1/2 kg. rimsaltad bringa,
2 1/2 lit. vatten.

Beredning: Bringan sköljes, på-
sättes i kallt vatten, får hastigt koka
upp, skummas väl och får koka 15
min. i 100°. Spadet afkyles därefter
till 82—83°, och i denna värmegrad
får köttet ligga 3 1/2 tim., eller tills
det är mört. Köttet skäres i jämna
bitar och serveras med potatismos
eller brynta källrötter samt litet af
spadet, befriadt från fett, och fransk
eller engelsk senap.

Risgrynspudding (f. 6 pers.).
2 dcl. karolina-risgryn (2 hg.), 3
msk. smör (60 gr.), 1 1/2 lit. mjölk,
1/2 tsk. salt (3 gr.), 2 msk. socker
(30 gr.), 20 sötmandlar, 10 bitter-
mandlar, 40 gr. vanliga russin, 3
ägg.

Till formen: 1/2 msk. smör (10
gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Risgrynen sköljas i
kallt vatten, skällas i hett vatten,
upphållas i durkslag, öfverspolas med
kallt vatten, få afrinna, påsätts
därefter i den kokande mjölken och
får koka mjuka, hvartill åtgår omkr.
2—2 1/2 tim. Gröten upphålles och
blandas genast med det kalla smö-
ret, kryddorna, den skällade och
malda mandeln samt de väl sköljda,
förvållda och urkärnade russinen. När
gröten är kall, irörs äggulorna och
de till hårdt skum slagna äggvito-
rna. Massan hålles i smord och
brödbeströdd pajform och gräddas i
ordinar ugnsvärme omkr. 1 tim. Ser-
veras varm med sylt, kompot eller
saftsås.

Köttgrotta (f. 6 pers.). 1/2
kg. benfritt innanlår af ox, 150 gr.
späck, 2 tsk. salt (10 gr.), 1/2 tsk.
hvitpeppar, 1/2 tsk. socker 1 dcl.
finstötta skorpor, 1 ägg, 1 äggula,
1 msk. mjöl (10 gr.), 2 1/2—3 dcl.
grädde eller mjölk.

Till bryning: 3/4 kg. flotty.
Till kokning: 1 1/2 lit. efter-
buljong.

För hvitlackerung finnes
ingen färg som bättre ägnar
sig därtill än emaljfärgen
Chinalack. Hållbar, spegel-
blank, porlinshärd. Arsenik-
fri enl. nya giftstadgan. Tag
inga mindrevärdiga efterapn.
Svensk, med guldmedalj
belönad tillverkning. Erhål-
les hos alla färghandlare.
Fabrikanter: **Dorch, Bäcksin
& Cos A.-B.**, Göteborg och
Stockholm.

Är magen i ordning använd
då Apoteket Vasens Laxermarmelad.
Är ett behagligt och effektivt afförings-
medel. Pris 1 kr. per ask. Finnes
å alla apotek.

Nordisk Familjebok,
Världshistoria, Strindbergs Skrifter
m. m. till 5 å 10 kr. pr månad.
NORDISKA BOKAGENTUREN,
Stockholm I.

Världsberömda.
SINGER Co
SYMASKINS AKTIEBOLAG
Filialet
på alla större platser.

Trollkonst

erfordras ej för att frambringa frisk
och vacker hy, det behöfs blott

YVY-Tvål

Den verkar vid ständigt bruk
af samma som

ett trollmedel

och erhålles för 50 öre pr styck
i hvarje vålsorterad affär från
Ystad till Haparanda.

Österlin & Ulrikssons Tekn. Fabrik, Ystad.

Kom ihåg

insamlingen för
de nödlidande i
Polen!

Järnvägsförbindelser:

Till **Kristiania**, 13 timmar från **Stockholm**,
7 timmar från **Göteborg**, 13 timmar från
Malmö.

Från Kristiania bekväma järnvägsförbindelser med **Guldbrandsdalen** och
Valdres, där utmärkta turisthotell finnas.

BERGENSBANAN

(Kristiania—Bergen)

går genom Norges mest storslagna högfjällslandskap och är snabbaste
vägen ned till Vestlandets fjordar. Tågen medföra restaurant- och ut-
siktswagen. Resetid 12 timmar. Till Trondhjem 23 timmar fr. Stock-
holm och 15 timmar fr. Kristiania. Brochyrer och upplysningar gen. "Tra-
fikdirektören, Norges Statsbaner", Kristiania.

55
Kungsgatan

Almedahls Försäljnings-Magasin,

55
Kungsgatan

Kontoret 21 66. GÖTEBORG. Butiken 11 31.

Damast- och
Drälldukstyger.
Lakanslirer.
Percaler.
Bolstervar.
Handdukar.
Mattgångar.
Mangelduk.
Badkaptyg.
Hvita o. kulörta
Bomullstyger
m. m.

Rikhaltigt urval af
Linne-
och
Bomullsartiklar.

Levererar fullständiga
Linneuppsättningar
för Hotell, Restaurationer,
Sjukhus, Badhus, Ångbåtar
och Privatthem samt
Brudtystyrslar.

Broderier.
Spetsar.
Färdigsydda
damunderkläder,
Dag- och natt-
skjortor,
hvita o. kulörta
skjortor.
m. m.

Lotterna

i Stockholms Fjällkoloniers Lotteri,

Andra dragningen, äro utkomna och erhållas efter rekvisition, märkt **X I**,
adress: **Fjällkolonilotteriet, Artillerigatan 60, Stockholm**, hvarifrån lotterna
sändas mot postförskott å **2 kr. pr lott** + porto samt kostnaden för drag-
ningslista, som utan särskild begäran tillsändas enhvar, som skriftligen
rekvirerat lott. Dragningslista utkommer 2 å 3 veckor efter dragningen.

Dragning i September 1915.

Hvar 8:e lott vinner.

Högsta vinst: "**Ett idealhem**" (konstnärligt komponerade möbler, mat-
tor, gardiner, ljuskronor och prydnadsföremål till sal, hvardagsrum, säng-
kammare och barnkammare), värde 9,000 kr. "**Bäcken**", marmorstaty af
H. Neujd, 5,000 kr. **Motorbåt**, 3,000 kr. **Tafla af Carl Larsson**, 2,000
kr. etc., sammanlagt 11 vinster i värde om minst 1,000 kr. (se vinst-
listan, som medföljer hvarje rekvirerad lott), 365 vinster om 900—100 kr.,
1,200 vinster om 90—40 kr., 1,680 vinster om 39—25 kr., 3,650 vinster
om 24—10 kr. etc.

Lägsta vinstvärde 5 kr. Tillhopa 10,000 vinster

BENGT OXENSTIERN,
Lotteriets föreståndare.

Lejon
Pantar & Strumpor

ÄRO AF BÄSTA KVALITE & OMSORGSFULLASTE UTFÖRANDE

FÖRSÄLJAS ÖFVERALLT

Beredning: Köttet torkas med en duk, urviden i hett vatten, befrias från hinnor och senor, skäres i tärningar och drifves 7-8 ggr genom köttkvarn. Späcket skrapas och skäres i fina tärningar. Färsen blandas med kryddorna och späcket och arbetas kraftigt 1/2 tim., hvar efter skorpena, det uppvisade ägget, äggulan samt miölet tillsätts

Om hvarje svensk husmoder använde

"Snabbkokaren"

skulle millioner kunna sparas i brännsläktgång. Eldas med affall från vedboden etc. Kokning på några minuter. Prospekt och intyg sändas gratis och franco. Öfver 30,000 st. sålda i Sverige. **Pris pr st. 8 kr. fraktfritt mot efterkr.** C. V. Rundström & Co., Järnaffär, Norrköping.

Husqvarna

SYMASKINER

—svenskt fabrikat— äro en ovärderlig hjälp i hvarje svenskt hem. Betala sig själva på kort tid. **Obs! Förmånliga betalningsvilkor.**

IDUNS KOKBOK

innehåller öfver 1,000 recept, **praktiskt pröfvade**, och har vunnit en enastående stor spridning öfver hela landet. Till salu i alla boklädor. Den sändes mot likvid i post-anvisning eller mot post-förskött portofritt från Iduns Expedition - - Stockholm. - Pris inbunden Kr. 5: 50. - 3 upplagan 30,000 exemplar.

och färsen arbetas ytterligare 1/2 tim.; under tiden påspädes grädden matskedsvis. Färsen prövas om den är tillräckligt kryddad och lagom fast. Den formas därefter till 2 aflängt runda bullar, hvilka kokas i den heta flottyn, tills de fått en vacker brun färg. Färsarna läggas då i den kokande buljongen och få koka med slutet lock 1 tim. De upptagas, skäras i skifvor, garneras med persilja och serveras med grönsaker. Rester af köttgrott skäras i tunna skifvor och serveras till smörgåsbordet.

BARALISA.

Af Ernst Jotson.

(Forts.)
En förblindande storm piskade landskapet, själfva jorden tycktes darra, men det skyddslösa barnet i sin hvita, genomdränkta klädning frågade hvarken efter hagelkornen eller de ljungande blixterna. Allt timligt, obehaget af de våta kläderna, som klubbade fast vid den späda figuren, släpandet af trötta fötter i skvalpande skor, förbleknade under en känsla af varmt medlidande och rik mänsklig kärlek. Likväl var vägen grymt lång, och ibland ville de ifriga fötterna vika sig af ren svaghet, endast för att träffas af stränga bannor från den villiga ande, som vägledde dem.

»Det här duger ej, du springer ej fort nog,» sade hon, då till sig själf strängt. »Hvad, kyrkbyn är ännu ej i sikte, du måtte vara en riktig liten trögmån, Siri!»
Men till sist skytmade den välkomna synen af aflägsna hus fram genom skymningen af den mörknande dagen, som tedde sig spöklik under den orangegula, alltjämt hotande skyn.

Det var ett eländigt litet spektakel, som presenterade sig själf, vid dr Hallings dörr — ett uttröttadt barn i solkiga, missprydda kläder, som en gång hade varit hvita. Den stora chiffonhatten, som hade blifvit alldeles tillplattad under stormens våldsamma utbrott, satt genomvåt på hennes hufvud, Opal, ej längre ett mjukt, knollrigt föremål för beundran, täckte trappstegen med märken efter smutsiga fötter. Hans hvita päls hade lidit lika mycket som Siris klädning; både barn och hund hade offrat sig för en barmhärtighetsgåring.

Dr Hallings drocka stod framför porten. Han besvarade själf unga fröken Karkers knackning. »Store Gud!» utbrast han. »Hvad i all världen gör du utomhus i det här väderet, och våt inpå bara skinet till på köpet!»
Med snabba, ängsliga tonfall berättade Siri sin historia. Hon frågade ej, om dr Halling ville komma med, hon blott drog honom hän mot vagnen med ett par ifriga händer.

»Men, min lilla vän,» invände han, »jag har en annan patient åt ett motsatt håll, som jag först måste besöka. Säg fru Lund att jag genast efter min återkomst skall fara till henne.»
Tårar trängde fram i de vida, blå, barnsliga ögon, som bönfallande höjdes mot hans.

»Kommer doktors andra patient att dö?» frågade hon.
»Det hoppas jag ej. Det är gamla fru Tomander uppe på herrgården.»
»Hon har lefvat så länge,» menade Siri tankfullt, och Baralisa — det är hvad Lund kallar henne — har just nyss börjat lefva. Hon är mycket, mycket viktigare än gamla fru Tomander. Ah, snälla, goda doktor Halling, far först till stugan. De äro så rädda och ensamma där.»
Hon klängde sig fast vid honom i en paroxysm af vädjan, och hennes enträgenhet hade sin verkan på den maktige mannen.

»Nå, det blir väl bäst då, att du får din vilja fram,» sade han godmodigt. »Jag skall samtidigt köra dig tillbaka. Slep in dig i fallen.»
»Tack så rysligt mycket,» svarade barnet, i det hon tog Opal i sina armar och lyfte upp honom i doktorsdrockan. De voro båda så våta och nedsmorda, att det betydde föga för klädningen huruvida Opal strök sig mot hennes knän eller låg vid hennes fötter med sin nos på de tunna sandalskorna.
Medan de snabbt körde vägen fram, afhandlade Siri »konvulsioner» med doktern på ett lillgammalt sätt och bad honom ägna sin särskilda vård åt Baralisa, emedan Lunds aldrig hade haft en baby förut.
Han lyssnade till barnets prat med en viss munterhet, men samtidigt kände den prosaiske provinsialläkaren en stockning i sin strupe. Den stora vänligheten hos den lilla varelsen kom likt en solstråle i hans arbetsdag. Hennes vidhjärtade sympati rörde någon länge förstummad sträng i hans hjärta.
»Var lugn, min lilla vän,» sade han, när han satte ned henne vid fru Karkers villa, »jag skall göra allt hvad jag kan.»
Siris hastiga blick tackade honom mera värtaligt, än ord.

»Kom Opal,» skrek hon och sprang upp för trädgårdsgången, »jag är rädd, vi komma litet för sent för herr Västermark. Den här vägen Opal; mamma sade att vi skulle komma in från verandan. Hon bryr sig ej om att vi äro våta, emedan hon älskar regnet. Hon skref ett poem därom i morse.»

»Halvva sommarens behag ligger i dessa plötsliga och vackra skurar,» sade fru Karker just som en smal skugga föll längs de rosafärgade förhängena.

Hon såg upp och ryckte till. Där framför henne stodo Siri och den pöbelsmutsiga Opal, den senare hoppande upp på herr Västermark med gylliga tassar, den förra ristande tillbaka sitt lösa, fuktiga hår, hvilket hängde likt rättsvansar kring hennes fjätkade lilla ansikte.

En blick af afsky, blandad med vrede från moderns ögon träffade Siri likt ett slag. I ett ögonblick fattade hon att hon hade särat sina kära därhemma. Hon kom aldrig rätt ihåg, hvad som sades. Hon visste blott att fru Karker schasade henne och Opal ut ur rummet med ett utrop af harm och stängde dörren efter dem med ett så tydligt ogillande, att det var omöjligt komma fram med en förklaring om doktern och Baralisa.

Skymningen föll på, men ännu under tecken från hennes moder, och Siri stannade sorgsen i barnkammaren, sysselsatt med sina egna besvärande tankar.

»Hvad gör dom därnere?» frågade hon, när Anna, barnjungfrun, kom för att lägga henne.

»Herr Karker återkom från stan, innan herr Västermark hade rest,» svarade hon, »så nu ska han stanna te middan, i vagnen ä befalld vara framme klockan nio. Dom spisar på verandan, eftersom de ä vackert igen.»

Anna borstade barnets hår, som glittrade likt guld i den försvinnande dagern.

»Kom Anna ihåg att gå till Lunds, som jag bad om?» frågade Siri.

»Jaa då. Lillan ä mycke bättre — ä de va för doktor Halling kom så hastigt. Hade han ej anländt som han gjorde, så dom, skulle hon ha dött i en annan konvulsjon. Nu tror han, att de värsta ä öfver. Fru Lund va mycke glad.»

Siri drog en suck af lättnad.

»Det värsta af allt är,» tillade hon, »att jag har gjort mamma missnöjd, men åh! jag är så nöjd, att Baralisa kommer att lefva.»

Siri gick till det öppna fönstret och lutade sig ut.

»Anna,» sade hon, »slukta ej dessa hvita liljor bra godt? Några af dem äro längre än jag. Jag plockade en stor bukett i morse för barnkammaren. Mamma säger, att jag alltid måste ha blommor där, emedan de göra små flickor goda och snälla.»
Liljerabatten skickade upp sin behagliga doft med slösande ymnighet, nedifrån.

»Kom, de ä tid på att Siri går te sängs.»

Den opoetiska Anna gjorde henne i ordning och skyndade i väg, i det hon skrattade vid tanken på, att blommor kunde hafva någon moralisk inverkan på karaktären. Siri väntade tills de tunga fotstegen dogo bort och sprang därpå upp ur sängen och skakade loss håret, som Anna hade lagt upp i en prydlig fläta.

Hastigt tog hon ut från den höga, gröna vasen alla de vackra liljorna, som hon hade plockat tidigare på dagen, och smög sig barfota ned för spiraltrappan i sin hvita spetsnatt-dräkt.

Hon kunde höra rösterna på verandan. — Till sin stora förtjusning uppfångade hon moderns musikaliska skratt. Med ljudlösa steg sväfvade hon likt en månstråle genom det långa franska fönstret, och i det hon stannade, såg hon rakt på herr Västermark, som satt bredvid hennes moder.

»Jag tänkte herr Västermark skulle tycka om att få några blommor med sig till staden,» sade hon med sitt älskliga småleende och räckte fram sin bukett madonnaliljor öfver middagsbordet.

»Detta blir en näpen liten episod att berätta mina läsare,» sade han, medan han tackade och smekte Siri. »Flickan med liljorna — jag skall ej glömma det.»

När fru Karker sent om kvällen smög sig upp till barnkammaren för att kyssa sin lilla flicka, fann hon Siri ännu vaknen och väntande på att få berättat modern sin historia.

Medan denna lyssnade till den enkla, barnsliga förklaringen, fylldes hennes ögon med tårar.

»Du handlade rätt,» hviskade hon, »och du har gifvit mig en läxa. Jag tänkte endast på mig själf, men du hade den verkliga kärleken i hjärtat. Jag skall i morgon gå och besöka Baralisa — vi skola gå tillsammans du och jag.»

Siri smålog och kröp ned bland kuddarna.

»Ah, så roligt det blir!» mumlade hon och somnade.

Slut.

KLASSE GRAN OCH SVARTEN.

För Idun af Albin Widén.

Det är en härlig morgon i högsommartiden. I den breda dalgången, som genomflytes af en liten å, ligga de små bondgårdarna, rödmålade, med hvita knutar, och hvar och en med sin lilla trädgårdstappa omkring sig. Gårdarna äro spridda utan ordning, som smultron på en skogsglänta, och mellan dem ligga ångar och åkerlappar, väl skilda åt medelst gårdsgårdar. Och kring hela taflan bildar furuskogen en mörk ram.

Från vindskammaren i en af de små trefliga bondgårdarna höres musik. Därinne sitter gårdens dräng och låtar på bälgaspelet. Han är endast iklädd skjorta och byxor och har de bara fötterna instuckna i ett par träskor, med hvilka han emellanåt sparkar i takt med spelets spruckna toner för att förhöja effekten. Kring munnen ligger ett drag af godmodighet, som föga öfverensstämmer med de små stälgrå, knipsluga ögonen. Drängen heter Klas Gran och är känd i byn för sin styrka, sitt dragspel och sin husbondes istadiga ungdom. D. v. s., dessa »egenskaper» har han icke alltid haft. Hans styrka vann ryktbarhet, först då han för ungefär ett år sen ensam »klarade af» ett halft dussin rallare vid ett bröllop. Hans dragspel har blifvit känt vid dansbanan under pågående sommaren, ity att Spejar-Kalle hastigt skildes hädan vid ett supgille på »Karl-dagen». Hvad slutligen den sista »egenskapen» beträffar, så hade den vid första vinterns timmerkörning blifvit vida känd och omtalad.

Nu kommer husmodern in i kammarerna.
»Ja, du är dig lik, Klasse,» säger hon leende, »men nu måste du hjälpa till med en del saker, som vi ä tvungna att sköta om, innan folket börjar komma.»
Klas kastar spelet i en vrå och är färdig att följa med på två minuter.
»Det är sista dan, du är hos oss i dag,» säger husmodern med en suck. »Men det är ju bra, att du varit här så länge, ty hur skulle vi två ensamma fruntimmer kunnat sköta gården annars, sedan Johan dog.»
»Hm ja. Jag undrar, om det kommer mycket folk i dag till auktionen.»

MUSTAD'S VÄXT-MARGARIN

Men det gör det nog, ty bönderna vilja väl ha sig en fridag efter slåttern.

Man hade, mot vanan vid auktioner, väntat med kreaturen till sist. Och därför var det först fram på eftermiddagen, som auktionutroparen i spetsen för det närvarande folket tågade till lagården, där Klas höll på att föra ut »skritterna». Först utropades korna, som på grund af årets goda gräskörd såldes till högt pris. Därefter gingo smädjuren under klubban, och till sist framledes Svartan, den förut omnämnde, illa beryktade hästen.

»Hvad ger ni för kampen?» skrek utroparen. »Hva? Femti kronor! Inga bud? Det är ju bara tagelvärde, och huden får ni på köpet.» Och han slog med klubbskäftet på Svartens långa hals.

»En kan ju räkna rebben på kraken,» skrek någon.

»Och se efter, så inga fattas,» fortsatte en annan.

»Femtifem ger jag,» ropade en half-full bonde, som knappast visste, hvad det var fråga om.

»Sexti,» sade Klas Gran lågt. Men bonden, som gifvit första budet, var envis, som alla druckna.

»Sextifem,» ropade han.

»Sjutt,» sa' Klas.

»Sjuttifem!»

(Forts.)

CLOETTAS GULD-CACAO

i vidstående förpackning säljes öfverallt

1 HEKTO 45 ÖRE

OBS! **Harvalotteriets** **OBS!**

vinstutställningar:
Regeringsgatan 9, Greffuregatan 24 A, (Tattersall).

Lotter à 2 kr.
Dragning i Juli.

Till landsorten expedieras lotter mot 2 kr. + 35 öre för porto och dragningslista efter rekvisition under adress Harvalotteriet, Skepparegatan 19, Stockholm.

Lotter erhållas äfven hos Allm. Tidningskontoret, Gust. Ad. torg samt i de flesta Bok-, Pappers- och Cigarraffärer, såväl i Stockholm som i landsorten.
Anna Josephsson, Lotteriets föreståndare.

Alla måste köpa
Äkta
Paradis-Esprit.

Genom en tillfällighet slutförsälja vi för en utländsk engros firmas räkning ett stort parti äkta Paradis Esprit till följande oerhörd billiga priser:

N:o 1.	ca 30 cm. lång, best. af ca 18 strån,	kr. 5.—
2.	32 " " " " " "	22 " " 9,50
3.	35 " " " " " "	25 " " 15.—
4.	37 " " " " " "	35 " " 21.—
5.	40 " " " " " "	50 " " 35,50
6.	42 " " " " " "	60 " " 42,50
7.	42 " " " " " "	100 " " 60.—
8.	43 " " " " " "	120 " " 68,50
9.	45 " " " " " "	150 " " 78.—

Svarta, hvita och naturfärgade finnas i lager. Sändes öfver hela Sverige mot efterkr. Skulle varan ej utfalla till belånenhet återbetalas alla utlagda penningar.
Obs! Vid uppgift ä referenser, samt till personer ansfälda i Statens tjänst sändas varor till påseende utan efterkr eller minsta köpvång.
Vi råda enhvar, som vill försäkra sig om dessa artiklar att ofördröjligen tillskrifva eller göra ett besök hos

Rikst. 47 25. MODEIMPORTEN, Malmö. Rikst. 47 25.
Stortorget 3, 1 tr.
(Skandinavians enda specialaffär.)
Begär vår nyutkomna, rikt illustrerade höstkatalog.

Ärade husmödrar!

Härmed vilja vi meddela, att vår byrå öppnat förmedling af köp och försäljning mellan hem i Sthlm och landsorten. Större eller mindre partier af alla slags matvaror, bär, frukter m. m. säljes direkt till hemmen genom oss **CENTRALFÖRMEDELINGEN, Jakobsgatan 20, Stockholm.** Kontorstid 10-5. R. T. 12834 A T. 2313. Byrån grund. 1908. Bästa ref.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast afskrifter när Ni svarar på annons om ledig plats.

VÄL REKOM. BARNSKÖTERS KOR erhålla platser genom Sthlms stads Arbetsförmedling, Regeringsgatan 107. Exp.-tid 9-4, lördag. o. helgdagsaft. 9-2. Riks och allm. telef. 40 47.

GODA PLATSER öfver hela Sverige för bättre platsök. anskaffas. Ins. betygsafskr., foto o. 20 öre i svarsporto till Centralförmedlingen, Jakobsgatan 20, Stockholm.

LÄRARINNA sökas till hösten att undervisa 2 gossar 8-9 år. Sökanden bör haiva undervisningsvana, kunnig i tyska på nybörjarnivå samt helst något musik. Ansökning torde åtföljas af betygsafskrift, uppgift om föregående platser, löneanspråk, ålder samt helst foto. Svar till Fru Thea Jansson, Dalsjöfors, Målsryd.

FRISK 18 ÅRS FLICKA med god skol- underyggnad, villig att deltaga i såväl husl. görom. som i manufaktur- affär, erhåller plats den 1 aug. i vacker sjöstad. Svar med betyg och foto snarast till »Hem o. affär», Iduns exp. f. v. b.

SNALL, VILLIG, anspråkslös, elemen- tärbildad och musik. flicka sökes af bättre familj i norrländsk lands- ortsstad för att dels gå frun till handa i inom hemmet förek. görom., dels utföra pianospelningen vid dess biografteater, hvilken i allmänhet har sina föreställn. lörd. och sönd. från kl. 6 e. m. till 1/2 11 e. m.; andra dagar kunna äfven därvid förekomma. Bemötande såsom medlem af familjen. Platsen tillträdes senast den 15 inst. augusti. Svar med foto, rek. och löneanspråk till »Musikalisk familj», Iduns exp. f. v. b.

MOT FRITT LIVRE erhåller bättre, barnkär, frisk flicka (gärna småländ- ska) plats att vara frun behjälplig med tillsyn af barnen i vänligt Lunda- hem. Jungfru finnes. Svar till »Lundahem», Lund p. r.

LÄRARINNA, enkel och anspråkslös, önskas till hösten i prästgård på lan- det att undervisa en flicka och en gosse i åldern 13 o. 11 år samt en nybörjare, flicka, i vanl. skolämnen, språk o. musik. Löneanspr., foto o. ref. sänd. adr. »Prästgård», Sala p. r.

ENSAMJUNGFRU, äldre, proper och med de bästa rek. erhåller genast plats i bättre ungdomshem. Vid upplysningar å U.N.T:s exp., Uppsala.

I DISPONENTFAMILJ å bruk i Oster- götland får seminariebildad, under- visningsvan, helst musikalsk lära- rinna plats att tillträda 1:sta sept. att läsa 1:sta, 4:de o. 6:te klassens kurser med tre flickor. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsgat. 34, Sthlm.

I HÖGRE OFFICERSHEM i omedelbar närhet af Sthlm får för läsåret semi- nariebildad, undervisningsvan, musi- kalisk lärarinna plats att läsa 6:te klassens kurser med 14 års flicka. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsgat. 34, Stockholm.

ENKEL LÄRARINNA, vill. under sommarmån. deltaga i hushålls- samt enkl. sysslor inom hemmet, erhåller genast plats und. adr. »Landtgårds», Sylfaste, Gotland.

Undervisningsvan Lärarinna önskas i enkelt hem vid Ångerman- älven för att undervisa 4 barn, 8- 13 år, i I och III kl. ämnen. Lön 300 kr. och fria resa. Svar med betyg och foto till »C. L.», Kjöaviken p. r.

Troende hushållerska sökes till d. 25 aug. af bättre änke- man med 2 barn, 8 o. 10 år. Svar med ref., anspråk o. foto till »Hemrefnad», Annonkont. Svea, Norrköping, f. v. b.

Guvernante, kompetent att undervisa en 11 års gosse samt villig att biträda med lättare hushållsgöromål, önskas till den 15 aug. Betyg och foto samt upp- gift om lönepret. sändas till kommi- nister Ture Nelson, Simonstorp.

Ung, barnkär flicka, villig att utföra ensamjungfrus syss- lor hos enkel tjänstemannafamilj med 3 barn, i villasamhälle i Stockholms närhet, får genast plats. Skurning o. större tvätt förekommer icke. Alla bekvämligheter. Svar med betyg eller rek., lönepret. jämte öfriga upplys- ning till »Solhem», Iduns exp., Sthlm.

Plats hos tandläkare
20-25 års fin och proper flicka, van vid ordning, får god plats att hjälpa till under mottagningarna hos tandläkare. Betyg och rek. nödvän- diga. Svar med foto till tandläkare Lindh-Hygrell, Lidingsö Villastad.

Enkel bättre flicka
något kunn. i matl., icke rädd för arbete, får plats i aug. i prästgård på landet. Familjemedlem. Barnfröken finnes. Lön 18 kr. pr mån. Närm. med- del. Prästgården, Runnvika, Dalarna.

Duglig, frisk och gladlynt husföreståndarinna af 25 å 30 års ålder erhåller den 1 eller 15 nästa augusti plats hos å landet boende ungherre. Sökande bör vara van vid alla husl. göromål samt äga förutsättningar för att med jung- frus hjälp kunna med ordning och sparsamhet sköta hemmet. S. k. »lä- sars» gör sig ej besvär med sökande af platsen. Betygsafskr., foto och uppgift å ålder och löneanspr. ins. till sign. »Kronolänsman R.», S. Gu- maelii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

Undervisningsvan, musikalsk lärarinna, kompetent att undervisa 2 flickor i ålder 10 år i vanliga skolämnen o. musik, erhåller plats i god familj i Västerdalarna. Svar med betyg, löneanspråk o. foto insändes till »Sept. 1915», Dala-Järna.

Läns-(epidemi-)sjuksköterske- tjänsten

i Falköpings distrikt är för ansökan ledig. Aflöning årl. 600 kr., eventuellt 25 kr. i pensionsbidrag; samt 1 kr. om dagen, fria resor och fritt vivre vid tjänsteförättning. Då så ske kan, ledighet 14 dagar årligen utan löneaf- drag. Ansökningarna ställas till Skaraborgs läns sjuksköterskenämnd och insändas till Förste provinsialläkaren i Mariestad före d. 15 aug. 1915. Präst- betyg, läkarebetyg, intyg om kompetens samt meritfört. i öfrigt böra med- följa ansökan. Tjänsten skall tillträdas den 1 okt. 1915. Instruktion och öfriga underättelser erhållas genom Förste provinsialläkaren i Skaraborgs län.

Guvernante

van att undervisa i tyska och musik och ev. äfven andra ämnen samt att haiva tillsyn öfver barnen, erhåller genast plats öfver sommaren och kom- mande läsår om betyg, foto, uppgift om löneanspråk och ref. insändas till »Undervisningsvan», Iduns exp. f. v. b.

Öfver- sköterska

sökes af Sätters hospital. Begynnelse- lön 500 kr., lönetilllägg efter 2, 5 och 10 år; fria naturaförmåner. ÖFVERLÄKAREN.

Bildad husföreståndarinna

sökes af Sätters hospital. Begynnelse- lön 500 kr., lönetilllägg efter 2, 5 och 10 år; fria naturaförmåner. ÖFVERLÄKAREN.

Platssökande

UNG BILDAD FLICKA med goda betyg från hushållsskola önskar plats i godt hem. Svar till »Norrländska», Iduns exp. f. v. b.

BILDAD FLICKA önskar plats i ett bättre landthem för vinnande af prakti- k för inträde till fackskola. Är villig deltaga i alla förekommande göromål. Svar till »Blifvande skol- kökslärarinna», Iduns exp.

PLATS söker 23-årig skånska på större landtgd där jungfru finnes. Är kunnig i enklare o. finare mat- lagning samt sömnad. Svar till »Hö- sten 1915», Helsingborg.

PLATS I FAMILJ eller på institut önskas af exam. sjukgymnast. Svar till »Kvinnlig gymnast», Helsingborg p. r.

HOS SNALL, ÄLDRE DAM i stad ell. på landet söker bild., musik. frunt. plats att deltaga i lättare görom., läsa högt och föredraga musik. Svar till »Mot fritt vivre», Gefle p. r.

I GODT HEM, helst i mellersta Sve- rige, önsk. en 27 års flicka plats som ensamjungfru. Kunnig i enkl. matl. Sv. t. »November 1915», Helsingborg p. r.

18-ÅRIG ELEM.-BILD. FLICKA önskar plats i hem. Kunnig i matlagn., lin- nesömnad. Talar tyska. Svar till »Familjemedlem 18», Akarp p. r.

BÄTTRE, SNALL FLICKA, ej helt ung, önskar plats i vänl., godt hem (familj ell. ens. dam). Kunnig i matlagn., öfriga husl. syssl. samt musik. Barnkär, renlig o. ordentl. i ar- betet. Vidare gen. svar märkt »Väl värdadt», Iduns exp., Stockholm.

SKICKLIG SÖMMERSKA för kläd- ningar och dräkter önskar arbete på landet aug. o. sept. Billig. Svar till Fr. Elin Undus, Östermalmsg. 39 n. b., Stockholm.

26-ÅRIG BILDAD FLICKA, som har flerårig praktik å lasarett, önskar privat vård hos ensam sjuk, äldre dam eller herre eller som assistent hos läkare. Tacksam för svar till »Sjuksköterska», Iduns exp. f. v. b.

ENKEL, BÄTTRE FLICKA, van att på egen hand sköta landthushåll, kunnig i sömnad o. väfnad, söker plats, helst där husmoder saknas. Svar till »Arbetsam», Iduns exp. f. v. b.

ORDENTLIG 25 ÅRS FLICKA önskar komma till herr- eller prästgård omkring den 15 sept. för att lära husl. göromål mot fritt vivre. Helst familjemedlem. Svar till »Godt för- äldrahem», Iduns exp.

UNG FOLKHÖGSKOLEBILD. FLICKA önskar plats i Sthlm till den 15 aug. eller 1 sept. med undantag af fritid fr. kl. 1/2 6 em. att deltaga i lättare sysslor i ett hem. Kunnig i sömnad och handarbete. Fina ref. Lön önskas. Sv.: »Familjemedlem 21 år», Iduns exp.

21 ÅRS FLICKA från godt hem, villig deltaga i husliga sysslor, önskar plats i bättre familj. Önsk. anses som familjemedl. Sv. t. »21 år», Ekedalen.

SMÅSKOLLÄRARINNA, som äfven ge- nomgått 8-kl. läroverk, önskar till hösten plats såsom guvernant. Svar till »21 år», Algä p. r.

23 ÅRS FLICKA söker plats till hö- sten i liten god familj, helst på lan- det i Västergöt. Kunnig i enkl. matl. o. hvarjehanda husl. göromål. Hjälptill grofsyssl. önskas. På lön fästes af afseende, endast ett godt bemöt. Sv. t. »Familjemedlem», Grästorp p. r.

ENSAMSTÄENDE FRU af god familj, medelålders, bildad, musikalsk, språk- kunnig, mycket resvan, önskar komma i bättre hem som värdinna eller säll- skap, helst på landet. Vid lönen fästes mindre afseende, desto mer vid godt bemötande. Svar till »S.», Iduns exp. f. v. b.

UNG DAM från franska Schweiz, talande franska och tyska, söker ge- nast anställning i god familj, helst nära Sthlm eller annan stad. Svar märkt »J. D.», torde benäget sändas till Pastor Alf. Mohr, Narvaväg. 31, Sthlm.

Plats önskas i familj af ung flicka som husmors hjälp o. sällskap. Är villig deltaga i lät- tare göromål inom hemmet eller å kontor. Kunnig i engelska språket. Lön önskvärd. Goda ref. finnes. Svar inom 8 dagar under adr. Jensine Zimmerdahl, Brorsbacke, Höganäs Öfre.

Hvar skall jag tillbringa min sommarsemester?

I Sthlms omgifningar:

VID MÄLAREN. Pensionat Fager- udd har utmärkte strandbad och skogs promenader. Begär prospekt af Konditor Lundevall, Enköping.

I Skåne:

LUDVIGSBORGS PENSIONAT. Här- ligt läge i skogrik trakt, nära Ring- sjön, rekommenderas. Tel. Höör 58 B. Emilia Paulsson.

MOLLE-KULLEN. Hotell Elfverson. Rikstel. 9 och 26. Johan Elfverson.

I Halland:

SUNDSHOLMS Sanatorium för bröst- sjuka. Adress: Ryaberg. Läkare: Med. dr Victor Berglund, Halmstad.

I Jämtland:

UNDERSAKER, västra Jämtland. Hedins Pensionat rekomen- deras.

SOMMARBLUSAR
af BATISTE, VOILE, LENON, OPAL.
Utsökta Modeller. Största Urval.
J. F. HOLTZ
STOCKHOLM,
Brunkebergstorg 5 - Stora Nygatan 35
Sturegatan 8.

Väflärrinna
prakt. o. teor. utbildad och med goda betyg önskar plats till hösten. Sv. t. »Praktiserad», Iduns exp. f. v. b.

Värdinna.
Plats som värdinna i finare hem där husmoder saknas önskas af 30- årig prästdotter, fullt kunnig i allt, som hör till ett hems skötsel. Svar till »Hösten 1915», Iduns exp. f. v. b.

Väflärrinna
med utmärkte betyg från såväl teo- retiska som praktiska väfkurser söker plats vid skola eller i privat hem. Svar till »B. H.», Ellös p. r.

Undervisningsvan lärarinna
med goda betyg önskar för kommande läsår plats i god familj. Svar inom 8 dagar t. »Högre kompetens», Lund p. r.

Ung flicka, som genomgått 8-kl. läroverk, önskar komma i prästgård att under husmo- ders ledning deltaga i alla inom ett hem förek. sysslor utan lön. Svar utbedes till sign. »S. M. E. 18», adr. S. Gumaelii Annonb., Sthlm, f. v. b.

INACKORDERINGAR.

GASEBACKS HVILOHEM pr Helsing- borg för lindrigt nervklena erbjuder god inack. på kortare och längre tid. Äfven varaktigt inack. Ex. sjukskö- terska. Prosp. på begäran. Bröstsjuka mottagas ej. Förfrågn. besvaras af För- delningsläkaren D:r E. Möller, Helsing- borg, tel. 232 samt Fru M. Mathias- son, box 45, Helsingborg, tel. 1683.

EN FLICKA, som läser 3:dje kl. kurser, önskas till kamrat åt egen, inst. höstterm. God omvärdn. utlofvas. Ref. önskas o. gifves. Svar till »Chefs- familj i Värmland», Iduns exp. f. v. b.

Doktorinnan Vilma Eriksons Hvilohem, beläget 15 min. skogsväg från Ar- vika. Inackorderingspris 3 kr. pr dag, 70 å 80 kr. för mån. Adr. Högåsen, Arvika.

Vid Tyra Rinmans
Konvalescenthem för barn
Hindås,
550 fot öfver havet, 55 min. resa från Göteborg, mottages friska och kl. barn för rekreation. Anmäl- ningar till höstens skolundervisning mottagas och prospekt sändas på begäran. Rikstel. 16, Hindås.

I Dalarne:
SVARDSJÖ HVILOHEM erbjuder hvila och hemtrefnad i lugn, vacker trakt af Dalarne. Närmare meddelar fru Lydia Johnson, Svardsjö. Riks 29.

FURUDALS PENSIONAT. Gammal bruksherrgård i v:a Dalarne. Skogrik, hög trakt, (230 m. ö. h.) vid Ore älf. Jakt o. fiske. Rek. såsom utm. rekreatiort. Uppl. Sv. Tur.-fören. eller fru G. Wuttke, Furudal. Rikst. Furudal 2 C.

I NÄS, Dalarne, erhålles inackorde- ring. Underrättelse genom Fru M. Kallin, Rikst. 5.

I Småland:
FÖR BRÖSTSJUKA. Solgården, B. o. Nytt och tidsenligt. Läkare: D:r G. Lundskog. Föreståndarinna: Sjukskö- terskan Tora Strömsten.

TRISHULTS Hvilohem och Rekreati- onshem, Landsbro, Rikstel. 3 (Småland- ska höglandet, 850 m. ö. h.), mottager sommargäster.

Hel inackordering pr månad:
enskildt rum kr. 95-90,
deladt » » 80-
Pr dygn » 3:50-3:--.

SOLBERGA PENSIONAT, adress Sol- berga, å småländska höglandet, 280 m. ö. h. i skogrik, vacker trakt, rekommenderas. 1 1/2 km. fr. stats- banestation, 15 min. jvg.-resa fr. Nässjö stad.

I Norrland:

BONA hotell och pensionat, Bönan. Härligt läge vid Geflebukten. Mode- rata priser. Rikstel. Gefle 328.

En annons under ofvanstående rubrik, 10 mm., kostar endast
Kr. 2:— pr gång
Likvid i postanvisning. Texten kan lämpligen skrivas å postanvisningsblanketten.

Gymnastikdirektörsexamen
 afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
 Ny kurs börjar den 14 sept.
 Prospekt gen. kapten J. Thulin, LUND.

Doktor A. Kjellbergs
 kurs i massage och sjukgymnastik.
 Begär prospekt! Stockholm.
 Mästersamuelsgatan 70.

Vid Professor Unmans Institut
 börjar d. 1 okt. ny (ettårig) kurs i massage och sjukgymnastik.
 Begär prospekt!
 Brunkebergsgatan 9, Stockholm.

Kurs i Massage och Sjukgymnastik
 STOCKHOLMS
 MASSAGE- & GYMNASTIK-INSTITUT
 Biblioteksgatan 28
 Begär prospekt.

Tysk Fräkenpomada,
 vetenskapligt sammansatt, fullt oskadlig, storartad effekt, kr. 4,50 + porto (diskret försändning) endast i
Franska Parfymmagasinet,
 Hofleverantör,
 21 Drottninggatan 21, Stockholm.

Majorskan Edmanns RYNKTINKTUR
 har en underbar förmåga att betydligt förnygra och försköna t.
Majorskan Edmanns CHAMPOING
 är ypperst för hårets skötsel och försköning.
Förnämsta Parfimerier.

OATINE,
 denna kraftiga, snöhvita naturprodukt, framställd af ren hafre, uppriskar huden och åstadkommer i förening med solens värme den så eftertraktade klara, friska engelska teinten. Akta Oatine-Creme i hvit burk med grönt lock: pris 1,50; 4-dubbelt inneh. 3.-. Oatine-Snow: 1,50. Finnas öfverallt samt hos A. W. Nording, Biblioteksg. 11, Birgerjarlgat. 16 o. Drottninggatan 63, Stockholm.

Turkiska badet,
 i Malmtorgsbadet är öppet hvarje torsdag för damer. Yppersta medel för bibehållandet af smärt figur och fin hy. Badet är angenämast, om man är flera i sällskap. Pris kr. 1.50.

Privat bokbinderi.
 Arbetet utföres väl och billigt.
 Br. 4586. M-Samuelsg. 41, Johansson.

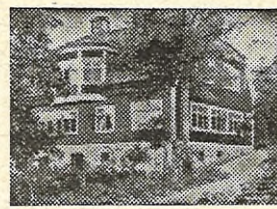
Damer! Vårda Eder hud!
 Genom att hvarje afton massera händer och ansikte med Skin-Food erhåller Ni en frisk och ungdomlig hy. Finnes hos samtliga parfym- och drogaffärer

Kristinehamns Praktiska Skola.

(Sveriges äldsta, största och mest välkända i sitt slag) arbetar på 11 olika avdelningar, däruv **Gymnasie- och Realskoleavdelning, Hushållsavdelning** i förening med husmoderskurs, slöjd- och trädgårdsskola, **Slöjdvadning** för kvinnlig slöjd (obs! även slöjdläroinnehållning) samt **Trädgårdsskola.** Skolan medverkar till platser. Begär prospekt, som sändes mot dubbelt porto.
Nils Schenke, Rektor.

Skogsbo Hushållsskola, Leksand,

börjar den 15 sept. 1915 sitt 12:te arbetsår för 8 unga flickor, som slutat skolan. Kursen omfattar: enklare och finare matlagning, äfven vegetarisk, handarbete och väfning samt födoämneslära, bokhålleri och främmande språk. Pris 800 kr. Närmare upplysningar och referenser lämnas.
Gertrud Wallin, Lindåker, Leksboda (Dalarna).
Signe Phillip.

BENNINGE HEMSKOLA Strengnäs.

12:te kursen börjar 2 Aug. Praktisk o. grundlig husmoderskurs på landet. Undervisning i matlagning, konservering, bakning sömnad, väfning, tvätt m. m. Tre skickliga examinerade lärarinnor. Godt hemligt. Härligt hälsosamt läge nära stad. Elever på kortare tid mottagas äfven. Kortaste kökskurs på 4 veckor. Prospekt och upplysningar enligt öfvanskifra adress.
 Telefoner: Strengnäs Riks 57. Allm. 50.

Uppsala Enskilda Läroverk och Privatgymnasium.

Samskola med förb. kl. 6-klassig realskola och 3-årigt gymnasium med dimmissionsrätt till realskol- och studentexamen; klass 7 och 8 med normal-skolkompetens samt en seminarieklass med utbildning av lärarinnor för **Kindergarten** och småskola. Till gymnasiet 1ste ring är övergång lämplig från flickskolornas klass 7 (befrielse från tentamen i vissa ämnen efter överens-kommelse). Godkända betyg i realskoleexamen och (utom i matematik) betyg med normal-skolkompetens befria från tentamen till ring 1 Redogörelse och förteckning på inackorderingsställen erhållas genom skolans vaktmästare. Rektor och föreståndarinnorna under sommaren bortresta, men postadress Uppsala.
Josef Liljeblad. **Carola Eneroth.**

Elsa Philips Husmodersskola, Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1 A),

börjar sin 15:de termin för bildade unga flickor den 15 sept. 1915. Undervisning i finare och enklare matlagning, bakning, konservering och inläggningar af bär, frukt, grönsaker och kött, vegetarisk matlagning, sjukmatlagning, uppköp, födoämneslära, hushållens ekonomi m. m. **Olika kurser.** Examinerade lärarinnor. Förbereder inträde till lärarinnekurser i huslig ekonomi. Adress till 15 aug. Böle, Leksboda, (Dalarna) Sedan Stockholm. Prospekt, ref. och närmare upplysn. på begäran.
ELSA PHILIP,

EVNADSBANA

efter slutade skolstudier är ofta svårt nog. Handeln och industrien erbjuder många möjligheter till en god utkomst. Manliga och kvinnliga **korrespondenter och stenografer** äro f. n. mycket efterfrågade.
 Våra års- och terminskurser äro koncentrerade och **tidsbesparande** och anpassade efter alla kunskapsgrader från folkskolan till studentexamen. **Utförlig bankkurs** med övningar i alla bankgöröml. **31sta arbetsåret börjar den 17 aug.** 20 akademiskt och praktiskt utbildade lärare. **Platsförmedling.** Begär vårt 40-sid. illustr. prospekt.
FILIP HOLMQUISTS HANDELSINSTITUT, Göteborg.
 Främsta och största enskilda handelsläroverk i landers främsta handelsstad. Egen läroverksbyggnad.

Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala.

Lärarinnekurs i matlagning och handarbete börj. 1 sept. Anmälan göres före 1 juli.
Lärarinnekurs i matlagning och lantushåll, med 2 term. i Fackskolan och 1 år å Skolans lantgård, börjar 1 sept. Anmälan före 1 juli. Anmälan till den **Lärarinnekurs** (endast för skolkök), som börjar i jan. 1916, insändes före 1 nov.
Husmoderskurs med undervisning i matlagning, sömnad, hälsolära och barnavård, närmast afsedd för flickor med högre skolbildning, börjar den 1 sept. Elever få plats i Husmoders- och Specialkurserna samt Yrkeskursen i den ordning de anmäla sig.
Specialkurs (högre husmoderskurs) i finare matlagning, klädsömnad och barnavård börjar 20 aug. Anmälan helst före 1 aug.
Praktisk Yrkeskurs för utbildning af kokerskor och hushållerskor börjar 20 aug.
Barnavård, teoretisk, praktisk, i Fackskolans barnhem 1—3 mån.
Lantushållsskolan å Kumlan börjar sin höstkurs 2 aug. (vinterkursen börjar 15 nov.) Friplatser och statsunderstöd för elever å Kumlan.
 Tryckt program på begäran gratis och franko. **Program 24 och 25 gälla.**
Inspektör: Professor O. Hammarsten.
Föreståndarinnorna: Fröken Ida Norrby.

Nya Hushållsskolan, Västra Trädgårdsgatan 19, Stockholm,

hvilken år 1881 grundades af Fröken Hedda Cronius, fortsätter sin verksamhet i samma anda och efter samma plan som under alla föregående år. Skolan afser att meddela **bildade** flickor undervisning och öfning i enklare och finare matlagning, bakning, syltning och inläggning af grönsaker, fästrykning samt öfriga inom ett hushåll förekommande göröml, för att sålunda sätta dem i stånd att på ett praktiskt sätt **förestå** egna eller andras hem. Äfven meddelas en kortare kurs i Födoämneslära och Hälsovårdslära.
 Skolan har varit besökt af **tre tusen åttio två (3,082)** elever. Hvarje kurs omfattar 4 eller 4½ månader. Elever mottagas äfven på kortare tid.
 Ny kurs börjar den 2 nästkommande augusti. Prospekt och vidare upplysningar meddelas af

Fröken Berta Erlandsson,
 19 Västra Trädgårdsgatan 19, Stockholm.

Utmärkta organ

för annonsering i landsorten äro följande tidningar:

- Arvika:** Arvika Nyheter.
- Avesta:** Avesta-Posten.
- Borlänge:** Borlänge Tidning.
- Borås:** Borås Dagblad.
- Falkenberg:** Falkenbergs-Posten.
- Falun:** Falu-Kuriren.
- Halmstad:** Hallandsposten.
- Hedemora:** Södra Dalarnes Tidning.
- Helsingborg:** Öresundsposten.
- Hernösand:** Hernösands-Posten.
- Hörby:** Mellersta Skåne.
- Karlstad:** Karlstads-Tidningen.
- Kristinehamn:** Ansgariiposten.
- Landskrona:** Korrespondenten Landskrona Tidning.
- Linköping:** Östgöten.
- Luleå:** Norrbottenskuriren.
- Mora:** Mora Tidning.
- Nyköping:** Södermanlands Nyheter.
- Oskarshamn:** Oskarshamns-Posten.
- Söderhamn:** Söderhamns-Kuriren.
- Söderköping:** Söderköpings-Posten.
- Södertelje:** Södertelje Tidning.
- Trelleborg:** Trelleborgs Allehanda.
- Umeå:** Västerbottens-Kuriren.
- Västerås:** Vestmanlands Läns Tidning.
- Visby:** Gotlandsposten.
- Örebro:** Nerikes-Tidningen.
- Östersund:** Jämtlands Tidning.

Husmoderskursen vid Praktiska Hushållsskolan i Lund

börjar ny kurs den 20 augusti 1915. Inträdesfordringar äro att hafva genomgått minst 6 klasser i läroverk eller äga motsvarande utbildning. Undervisning meddelas i enklare och finare matlagning, bakning, konservering, födoämnes- och hälsolära m. m.
 Prospekt och upplysningar lämnas af skolans föreståndarinnorna,
Fröken Nanny Lundström.

Andrea Eneroths Högre Handarbetsseminarium

Kommendörsgatan 32, 1 tr. STOCKHOLM
 Af Kungl. Majt godkänd högre handarbetsläroinnehållning med statsanslag. Kurser på 1, 1½ och 2 år. Ansökan till nästa arbetsår, som börjar 1sta Sept., ställes till föreståndarinnan under ovanst. adress. Prospekt sändes på begäran.

Husmoderskolan i Karlstad.

Den 16 augusti börjar konserveringskursen och pågår i vecka, omf. inläggning af bär, frukt och grönsaker.
 Den 24 augusti taga öfriga kurser sin början.
Årskursen omf. matlagning, bakning, garnering och uppläggning, konservering, linne- och klädsömnad, (barnavård — teoretisk och praktisk) samt födoämnes-, hälso- och sjukvårdslära m. m. Halfårs-kursen omf. matlagning, bakning, linne- och klädsömnad, födoämnes- och hälsolära m. m. Sex veckorskursen omf. matlagning och bakning. Helinackordering erhålles inom skolan. Vacker trädgård. Tidsenliga lokaler med värmeledning, elektriskt ljus, badrum. Prospekt på begäran.
R-tel. 8 12. Nancy Enwall.

Konserveringskurser.

Arets konserveringskurser för kvinnliga deltagare vid Adelsnäs Trädgårdsskola anordnas under tiden 2—7 aug. och 6—11 sept.
 Närmare upplysningar om kurserna lämnas af skolans föreståndare, direktör E. Hjelm, Ätvidaberg.

VINOLJA

Tivålar-Parfym och Toalett-Artiklar.

Vid ett enda försök med **Vinolia Crème** visar sig genast dess läkande och svalkande egenskaper.

Vinolia Generalagentur:
 Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. DJ.
Idun utgifves denna vecka i A och B.

Ingenieur-Akademie
 i Wismar a. d. Ostsee
 för maskin- & elektroingenjörer, byggnadsingenjörsvetenskap & Stadt Wismar arkitektur. Specialkurser för järnbetongsbygge, fartygs-maskin-automobil- & luftskeppsbygge. Nya laboratorier.

Vid **Vinslöfs Kvinnliga Slöjd- och Hushållsskola,**

belägen inom Vinslöfs municipalsamhälle vid järnvägsstation, börjar nya kurser den 1 inst. nov. Skolan, den största i sitt slag i Sverige, understödes af staten och länets hushållningssällskap. Prospekt sändes på begäran genom skolans verkst. direktör S. J. S. Erman, Vinslöf.
STYRELSEN.
 Klipp ur annonsen!